

JMG

Kandidatuppsats i journalistik
2023-01-05

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation
www.gu.se/jmg

Att intervjua en populist

En samtalsanalytisk fallstudie av nyhetsintervjuer med Donald Trump

Författare: Zuzanna Ratka
Handledare: Mathias Färdigh
Kursansvarig: Elena Johansson

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

JMG

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
DEPT OF JOURNALISM, MEDIA AND COMMUNICATION

Abstract

Title: Interviewing a Populist – A Conversation Analytical Study of Interviews with Donald Trump

Author: Zuzanna Ratka

Level: Bachelor thesis in Journalism

Term: HT 2022

Supervisor: Mathias Färdigh

The purpose of this case study is to examine the interaction between American journalists and Donald Trump in news interviews during the time Donald Trump ran for president in 2016. The interviews are analyzed using Conversation Analysis in order to acquire knowledge regarding populism and its growing influence in politics throughout the world. The methodology applied in the study is Conversation Analysis, combined with other theories. Using data drawn from broadcast news interviews, this paper anatomizes face threatening acts that can be observed analyzing the interaction between Donald Trump and journalists as well how threatening acts are managed by the journalists and Donald Trump throughout the interaction. The findings shed light upon how the adversarial and confrontational interviewing style of American journalists, vigorously pursuing extreme and sensational views and by their endeavor to disprove Trumps claims and theories paradoxically make it easier for Trump to dominate the discourse with his populist political rhetoric. Another words, the study shows that Donald Trump tends to use face threatening questions, statements and arguments on the part of the journalists to his advantage. The results show that the more adversarial the journalists are in the way they approach Donald Trump and the more they strive to disprove his theories and political standpoints during the interaction the more he 1. holds on to them, emphasizes and vindicates them 2. portays himself in a positive light and other, officials who criticize him in particular, in a negative light. Furthermore, the findings show that, in order to save and uphold their professional reputation, journalists confine themselves to the responsibilities related to the watchdog-role when interacting with Trump. However, it seems possible that their endeavor to being true to their professional mission also had been taken advantage of by Trump during the interaction for the benefit of his own political reputation.

Keywords: Interaction, Conversation Analysis, Face, Interview, Interaction

Innehållsförteckning

Abstract	3
1. Inledning	6
1.2 Problembakgrund	6
2. Syfte och frågeställningar	8
3. Tidigare forskning	9
3.1 Nyhetsintervjuer och den amerikanska politiken	9
3.2 Medier och populism	10
3.3 Kommersialisering i USA	10
3.4 Hur journalister hanterade Trumps kritik mot amerikanska medier	11
3.5 Trumps “digitala” kritik mot amerikanska medier	11
3.6 De amerikanska mediernas “föreställda” publik	12
3.7 Forskningslucka	12
4. Teoretiskt ramverk	13
4.1 Teori om ansikte	13
4.1.1 Goffmans teori om ansikte	13
4.1.2 Ansiktshot	14
4.2 Hallins sfärteori	15
4.3 Politiskt ställningstagande i möten mellan journalister och politiker	16
4.4 Conversation Analysis och dess centrala begrepp	17
4.4.1 Institutionella samtal	17
4.4.2 Samtalsstruktur	18
4.4.3 Turtagningen	18
4.4.4 Närhetspar	19
4.4.5 Nästa-tur-bevismetoden	19
4.4.6 Samtalsämnen	19
4.4.7 Kontext	20
5. Metod	21
5.1 Metodval	21
5.2 Operationalisering av teoretiskt ramverk	22

5.3 Material	23
5.4 Metoddiskussion	24
6. Analys	26
7. Slutdiskussion	47
7.1 Hur förhåller sig journalisterna till Donald Trump?	47
7.2 Hur förhåller sig Donald Trump till journalisterna?	48
7.3 Hur gick interaktionen till mellan journalisterna och Donald Trump?	49
Referenslista	53

1. Inledning

Journalistiken bör, närhelst det är möjligt, vara *säker* – säker i fråga om analys, utredning och vad gäller att granska samhällets makthavare. Journalistikens offentliga uppdrag är korrekt, etisk rapportering – att återge en korrekt bild av vår mångfacetterade och komplexa omvärld. Denna journalistiska självständighet är i fara när en våg av populistiska rörelser numera håller på att svepa över världen. Vad detta gör är att vi nu, mer än någonsin, är i behov av säkra, självständig, övertygande och trovärdig journalistik/journalistisk rapportering/nyhetsrapportering (Schudson, 2002). Diskussionen rörande relationen mellan populism och medier har därmed blivit allt intensivare. Huvudsakligen kretsar denna kring mediologik och hur den potentiellt kan främja populistisk ideologi och retorik (Andersson, 2010). Mediologiken är en kommunikativ process genom vilken mediernas definition av samhällsproblem och lösningsförslag anammas av publiken. Med andra ord handlar mediologik om hur publikens verklighetsbild formas på basis av medierapportering. Det indikerar mediernas väsentliga samhällsroll – medierapporteringen påverkar samhället (Andersson, 2010). Det innebär således att mediernas förhållningssätt till populism har en inverkan på publikens förhållningssätt till populism och populistisk retorik. Det påvisar i sin tur medieinstitutioners inflytelserika ställning i samhället när det bland annat kommer till att forma opinionen.

Ofta är medierna en måltavla för kritik från populistiska politikere, partiers och rörelsers sida. Kritikens huvudsakliga syfte att diskreditera medier och deras betydelsefulla roll i samhället. Journalister anklagas för att vinkla nyheter till nackdel för populistiska ledare och deras följare. Inte sällan hävdar populisterna att det bottnar i journalisters ideologiska övertygelser eller i konspiratoriska skäl. Eftersom sådana populistiska kampanjer har kommit att vinna utbredning i världen är det av vikt att dels fördjupa sig i sättet journalister förhåller sig till populistiska politikere och deras mediekritik, men även i hur medier i sådana omständigheter arbetar för att upprätthålla folkets förtroende. Populistisk retorik är nämligen en utmaning för journalister i fråga om journalisters väsentliga demokratiska roll som går ut på att granska den politiska makten (Panievsky, 2021). I föreliggande studie kommer detta göras med fokus på nyhetsintervjuer med Donald Trump under hans kandidatperiod år 2016. Det som kommer att undersökas i denna studie är interaktionen mellan amerikanska journalister och Donald Trump samt hur båda parter under interaktionens gång strävar efter att upprätthålla sin självbild. För att åstadkomma detta kommer Conversation Analysis att tillämpas.

1.2 Problembakgrund

Donald Trumps valseger år 2016 är ett fall i vilket ovan nämnda fenomen tar sig uttryck. Han kan betraktas som en auktoritär populist (Gagnon et. al, 2018). Under perioden Trump kandiderade i presidentvalet höll det amerikanska samhället på att återhämta sig efter en finansiell kris. Därtill fanns det en stark oro hos det amerikanska folket kring globaliseringsprocessen och dess påverkan på det amerikanska samhället. I sin politiska vision lovade Trump amerikanerna ökad respekt för arbetstagare, kontrollerbar globalisering och ett enklare liv. Hans nyckelslogan var "Make America Great Again!" (Sonnevend, 2018). Den huvudsakliga plattformen på vilken han spred sin politiska retorik var Twitter. Det var i synnerhet där som han attackerade journalister, medieorganisationer och journalistiken som institution. Detta genom att på olika sätt ifrågasätta den journalistiska legitimiteten och

etikettera journalister som “folkets fiender”. Hans regelbundet publicerade inlägg fick stor medial uppmärksamhet, vilket var en faktorerna som gjorde det möjligt för Trump att styra över diskursen (Carlson, Robinson, Lewis, 2020). Därutöver var mediernas roll avgörande när det kommer till Trumps valseger (Papacharissi & Boczkowski, 2018).

Många har försökt begripliggöra hur han, trots att han var en “politisk nykomling” och trots sin kontroversiella, provokativa och främlingsfientliga politiska retorik, lyckades att först besegra sina politiska motståndare i primärvalet och därefter den erfarna politiska veteranen Hillary Clinton i det slutliga valet (Rudolph, 2019). På grund av hans populistiska och extremistiska värderingar och fräcka beskaffenhet förväntade man sig inte att han skulle vinna. Han betraktades som otrevlig, ytlig och djärv (S. Chen, Allaire, Chen, 2018). Trumps valseger är bland annat av detta skäl ett utav de mest omtvistade och omdiskuterade presidentvalen som någonsin skådats i den amerikanska politiken (Rudolph, 2019).

Problemet är således följande; en våg av populistiska rörelser sveper över världen och vinner terräng i allmänna val (Andersson, 2010; Schudson, 2020; Panievsky, 2021). Det förefaller finnas en stark korrelation mellan populism och medielogik. Med andra ord, hur medier förhåller sig till populism har en påverkan på opinionsbildningen. Hur medier förhöll sig till Donald Trump under presidentvalet år 2016 är ett fall i vilket detta problem tar sig uttryck. Studiens övergripande syfte är att studera fenomenet närmare i syfte att öka förståelsen för den genomslagskraft som kan skådas populism vinner i världen idag.

Denna undersökning är en fallstudie som fokuserar på hur interaktionen mellan amerikanska journalister och Donald Trump gick till under tiden han kandiderade för presidentposten. Detta med hjälp av Conversation Analysis. Huvudsakligen kommer studien ta avstamp i, förutom samtalsanalytiska principer som kommer att förklaras senare i studien, Goffmans ansiktsteori. Begreppet ”ansikte” motsvarar begreppet ”självbild”. Analysens huvudsakliga aspekt kommer vara samtalsdeltagarnas – de amerikanska journalisters och Donald Trumps – strävan att under interaktionens gång upprätthålla sin självbild. Detta genom att undersöka hur samtalsdeltagarna hanterar *ansiktshot* som framkommer under interaktionens gång. Begreppet ansiktshot avser, i kontext av nyhetsintervjun, handlingar som hotar samtalsdeltagarnas självbild.

2. Syfte och frågeställningar

Undersökningens syfte är att belysa hur interaktionen mellan amerikanska journalister och Donald Trump såg ut och gick till i direktsända nyhetsintervjuer under perioden då presidentvalet år 2016 ägde rum. Hur interaktionen påverkades av uppkommande ansiktshot och hur dessa hanterades av samtalsdeltagarna är studiens främsta fokus. Studien vill visa på relationen mellan det som sägs och hur det sägs under dessa samtal, samtalens ramar och kontext. Detta genom att analysera dessa intervjuer med utgångspunkt i de principer som gäller för Conversation Analysis (CA). Jag vill med hjälp av CA undersöka hur samtalsdeltagarna förhåller sig till sina roller i det institutionella samtalet (nyhetsintervjun) och hur interaktionen mellan deltagarna påverkas av uppkommande ansiktshot. Studiens övergripande syfte kan brytas ned i följande frågeställningar:

1. Hur förhåller sig deltagarna till sina fördefinierade roller i det institutionella samtalet?
2. Hur påverkas interaktionen av uppkommande ansiktshot?
3. Hur hanteras ansiktshot av samtalsdeltagarna?

3. Tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras tidigare forskning kring nyhetsintervjuns roll i den amerikanska politiken och dess signifikans inom offentlighetens sfär. Vidare presenteras tidigare forskning kring populism, kommersialisering i USA samt tidigare forskning kring relationen mellan Donald Trump och amerikanska medier.

3.1 Nyhetsintervjuer och den amerikanska politiken

Steven Clayman och John Heritage (2002) undersöker med hjälp av Conversation Analysis (CA) nyhetsintervjun som interaktionsform. Detta med fokus på nyhetsintervjuer med offentliga personer. Forskarna skriver att samtalsdeltagare, samtalsämne och given form av interaktion är nyhetsintervjuns grundläggande komponenter. En professionell journalist är den som intervjuar medan den som intervjuas har alltid någon form av koppling till aktuella nyhetshändelser. Det kan exempelvis vara en primär aktör såsom exempelvis en politiker eller en ämnesexpert i en fråga. Vanligtvis är denna form av samtal av formell karaktär och går ut på att den ena ställer frågor och den andra svarar på frågor (Clayman & Heritage, 2002).

Det som uppenbaras och kommer fram i nyhetsintervjuer både reflekterar och bidrar till journalistikens och politikens aktuella läge, skriver Clayman och Heritage (2002). Nyhetsintervjuer spelar en avgörande roll både inom direktsänd journalistik såväl som inom politisk kommunikation. Därför har nyhetsintervjuer kommit att få en hög grad av vetenskaplig uppmärksamhet. Nyhetsintervjuer möjliggör för journalister att uppfylla sin mest grundläggande demokratiska funktion, den s.k. "vaktarhundrollen" (*watchdog role*) (Francke, 1995). Den går ut på att granska politiska makthavare, utkräva ansvar och på sätt och vis också styra den offentliga debatten. För politiker har förmågan att hantera frågor som ställs av journalister blivit en viktig del av politisk kommunikation. Därutöver har journalister och offentliga personer sitt karaktäristiska sätt att ställa och svara på frågor – sin utmärkande, säregna *persona*. För journalister utgör det en viktig grund för deras yrkesmässiga anseende. I allmänhet utgör nyhetsintervjuer en offentlig arena för företrädare av institutioner av olika slag att driva sin agenda (Clayman & Heritage, 2002).

Journalistikens demokratiska funktion har traditionellt sett i synnerhet uppfyllts genom berättande. Sedan nyhetsintervjuns framväxt har denna kommit att i betydligt högre grad uppfyllas genom utfrågning och därigenom kommit att bli väsentlig i det offentliga rummet, skriver Clayman och Heritage. Det har bidragit till att politikernas karriär är numera i hög grad beroende av deras prestation i nyhetsintervjuer. Vidare i studien tar forskarna upp fall som skådats i den amerikanska politiken i vilka detta beroendeförhållande tar sig uttryck. John Kennedy, USA:s föregående president, har ernått sitt professionella anseende bland annat genom sin prestation i nyhetsintervjuer. Han har fått en stor mängd beröm för hur han i nyhetsintervjuer hanterade journalisters svåra och oväntade frågor som ställdes till honom. I

kontrast mot Kennedy har Ronald Reagan av många fått kritik för sina interaktionsmässiga misslyckanden. Genom sin, enligt åskilliga, goda prestation i en nyhetsintervju med Dan Rather har George Bush vunnit betydligt politiskt stöd och slutligen vunnit presidentvalet år 1988. Journalisten Dan Rather som intervjuade den föreående presidenten betraktades av åskilliga som otrevlig under intervjun. Det resulterade i att han förlorade sitt tidigare, stora, inflytande på den under den tiden högst uppskattade nyhetskanalen CBS Evening News (Clayman & Heritage, 2002).

3.2 Medier och populism

Medier och populism har studerats från många olika perspektiv. Mats Ekström och Julie Firmstone (2017) undersöker med hjälp av diskursanalys hur medierapporteringen i diverse nationer påverkades av spänningar och störningar inom den europeiska politiken under tiden det europeiska valet år 2014 ägde rum. Spänningarna avser bland annat euroskepticism, ökande klyftor mellan medborgarna och samhällseliten och polarisering. Utgångspunkten i forskningen är bland annat att det finns en korrelation mellan medborgare, politiker och journalister, hur dessa aktörer förhåller sig till varandra och hur detta förhållningssätt speglas i mediediskursen. Christian Andersson (2011) undersöker i sin studie förhållandet mellan populism och medier. Han skriver att medan medierna å ena sidan betraktar populismen som ett hot mot samhällsordningen, får populismen å andra sidan förhållandevis stor uppmärksamhet i medierna. Oväsentligt är huruvida uppmärksamheten är positiv eller negativ eftersom all uppmärksamhet gynnar populism, skriver Andersson. Vidare understryker Andersson i sin studie att medielandskapet varierar starkt mellan olika nationella kontext och geografiska regioner. Vad som är avgörande gällande den mediala uppmärksamheten kring populismen är relationen mellan mediesystemet och det politiska systemet (Andersson, 2011).

3.3 Kommersialisering i USA

Daniel C. Hallin och Paolo Mancini (2004) identifierar i sin studie variationer som utvecklats i fråga om nyhetsmediernas struktur och politiska roll i västerländska demokratier. Studiens främsta fokus är relationen mellan mediesystem och politiska system. Hallin och Mancini (2004) kommer i sin studie fram till att kommersialisering utgör en väsentlig del av mediesystemet i USA. Forskarna skriver även att ökad kommersialisering är ett utav den "moderna" tidens kännetecken. Kommersialisering kännetecknas av att den ekonomiska vinsten är en utav tidningarnas huvudprioriteringar. Det främsta målet är att leverera information och underhållning till individuella konsumenter samt uppmärksamhet till annonsörerna. Hallin och Mancini skriver att synsättet på publiken som ett kollektiv hamnar därigenom i bakgrunden. Det, anser forskarna, väcker frågor gällande huruvida ett alltmer kommersialiserat mediesystem kan ge upphov till känsla av utanförskap hos samhällets stora allmänhet samt i fråga om den stora allmänhetens deltagande i den politiska debatten. Det väcker även frågor kring i hur hög grad journalister tjänar allmänheten och vilket, bland

annat av detta skäl, utmanar journalistikens etiska principer. Vidare skriver Hallin och Mancini att kommersialisering bidrar till ett "balansskifte" i fråga om maktfördelning mellan medier och politiska institutioner. Mediernas roll håller nämligen på att bli alltmer central när det kommer till att sätta agenda för politisk kommunikation (Hallin & Mancini, 2004).

3.4 Hur journalister hanterade Trumps kritik mot amerikanska medier

Michael Kolaska, Kaylani Chadha och Alison Burns (2020) undersöker hur journalister diskursivt hanterade den kritik som Donald Trump riktade mot medier under tiden han kandiderade för presidentposten. Trumps mediekritik beskriver forskarna som "ett existentiellt hot mot journalisters professionella roll och identitet". För att begripa sig på pressens svar på Trumps regelbundna mediekritik undersöker Kolaska, Chadha, Burns dessa med Twitter som referenspunkt. Detta för att det i synnerhet var där som Trump spred sina kontroversiella synpunkter rörande den amerikanska pressen. Forskarnas insamlade material bestod av nyhetsartiklar och i huvudsak av transkriberade sändningar. Programledare visade sig utgöra en majoritet i fråga om de mediearbetare som Trump offentligt attackerade.

Kolaska, Chadha och Burns (2020) fastställde fyra diskursiva strategier som kännetecknade journalisters svar på Trumps mediekritik. Den första diskursiva strategin gick ut på att rättfärdiga och betona de grundläggande journalistiska yrkesprinciperna som kännetecknar journalistiken som institution. Med andra ord tenderade journalister att kontextualisera sina handlingar med hänvisning till journalistikens grundläggande principer. Den andra diskursiva strategin gick ut på att understryka journalistikens väsentliga och betydelsefulla roll i samhället och genom att försvara journalistiken som institution. Inte sällan gjorde journalister detta genom att bli defensiva och attackera tillbaka. Den tredje diskursiva strategin var att "uppmåna till handling" genom att exempelvis trots trycket från Trumps sida, utmana journalister och medierna till fortsätta att göra sitt och att fortsätta med "god" journalistik – att inte "böja sig" till följd av kritiken. Den fjärde diskursiva strategin gick ut på att journalister tenderade att förminska och underminera den kritik som riktades mot dem. Alla dessa diskursiva strategier antogs av journalister i syfte att upprätthålla publikens förtroende till den amerikanska pressen och journalistiken som institution (Kolaska et.al. 2020).

3.5 Trumps "digitala" kritik mot amerikanska medier

Matt Carlson, Sue Robinson och Seth C. Lewis (2020) undersöker hur journalister svarade på Donald Trumps mediekritik. Detta genom att analysera journalisters svar på Trumps kontroversiella tweets riktade mot den amerikanska pressen. Att rikta kritik mot medier är en central form av politisk kommunikation. Studien visar att journalister tenderade att gestalta Trump i hög grad genom individualisering – att gestalta honom som en individ och som en symbol, vilket forskarna menar riskerade att mytologisera Trumps politiska makt. Vidare poängterar Carlson, Robinson och Lewis (2020) att medan inläggens kontroversiella karaktär fick ständig medial uppmärksamhet, uppmärksammades inte Trumps användning av Twitter

som en aspekt av hans politiska strategi. Medierapporteringen främjade sålunda Trumps politiska verksamhet. Journalister reflekterade inte i tillräckligt hög grad över strukturella orsaker och teknologiska omständigheter som Trumps regelbundna användning av Twitter för att dela med sig av sina kontroversiella politiska ståndpunkter hade att göra med. I jakt efter sensationer förbisåg och ignorerade den amerikanska pressen hur högextremistiska politiker utnyttjar digitala plattformar för att diskreditera medier samt för att underminera journalistikens legitimitet och sociala roll (Carlson et.al. 2020)

3.6 De amerikanska mediernas “föreställda” publik

Michael McDevitt och Patrick Ferrucci (2017) undersöker i sin studie den amerikanska pressens förbiseenden när det kommer till rapportering om Donald Trump under presidentvalet 2016. Genom tillämpande av litteraturanalys jämför McDevitt och Ferrucci akademikers perspektiv med journalisters perspektiv i frågan. Studien visar att pressen har, enligt akademiker, missförstått både sin publik och populism. Enligt journalister har den amerikanska pressen riktat sig till en publik den har “föreställt sig” (*imagined audience*) istället för att rikta sig till en “riktig” sådan (*pure people*). Exempelvis, som svar på den mediekritik som Donald Trump riktade mot pressen rättfärdigade pressen journalistikens yrkesprinciper och underströk dessa principers signifikans. Den amerikanska pressen utgick ifrån att denna typ av respons var tilltalande för den stora allmänheten i kontext av hur den föreställde sig sin publik vara. Det förbisågs bland annat att Trump utnyttjade att den amerikanska politiken är mediecentrerad. Ett annat argument som McDevitt och Ferrucci (2017) för i sin studie att pressen anpassade sin nyhetsrapportering till publikens begränsningar och att deliberativ journalistik på detta sätt åsidosattes.

3.7 Forskningslucka

Hur medier och journalister förhöll sig till Trumps kontroversiella politiska retorik och mediekritik har således studerats från många olika perspektiv. Emellertid saknas det i forskningen ett samtalsanalytiskt perspektiv på detta ämne. Samtalsanalys är en kraftfull metod i vilken man, genom att transkribera och analysera samtal, på ett unikt sätt får tillgång till kommunikativa och sociala praktiker (Moberg & Ekström, 2020). Det förefaller vara ett, inom detta forskningsfält, bristande perspektiv som jag i föreliggande undersökning har valt att bidra med. Detta i syfte att, genom att närmare undersöka föreliggande fall, öka förståelsen för populism, dess genomslagskraft och mediernas betydelsefulla roll i denna process.

4. Teoretiskt ramverk

I föreliggande avsnitt presenteras teorier som analysen och slutdiskussionen tar avstamp i. Först presenteras ansiktsteorin – Goffmans (1967) ansiktsteori och Brown och Levinsons (1987) artighetsteori som genomsyras av Goffmans ansiktsteori. Senare presenteras Hallins (1987) sfärteori och Claymans (2006) teori rörande politiskt ställningstagande i möten mellan journalister och politiker som till stor del bottnar i Hallins sfärteori. Slutligen presenteras Conversation Analysis och dess grundläggande principer.

4.1 Teori om ansikte

Brown och Levinsons (1987) artighetsteori (*politeness theory*) kommer att vara föreliggande studies huvudsakliga utgångspunkt. Artighetsteorin tar avstamp i Goffmans (1955) teori om ansikte (*face*). Först presenterade Goffman ansiktsteorin i sitt arbete *On Face-Work* (1955) och teorin förekommer även i Goffmans vidare arbeten. Däremot är Goffmans ansiktsteori inte en “officiell” teori som kan användas i vetenskapliga studier då Goffman inte presenterade sin teori som sådan. Inte heller utvecklade Goffman ansiktsteorin i något av sina arbeten. Brown och Levinson (1987) baserade sin teori på Goffmans teori om ansikte och ett flertal kommunikationsvetare använder Brown och Levinsons artighetsteori i sina vetenskapliga arbeten (Redmond, 2017). Det kommer även jag att göra i föreliggande studie. Kritiken som har riktats mot Brown och Levinsons artighetsteori är att den inte är applicerbar när det kommer till icke-västerländska kulturer. Däremot är teorin applicerbar på den anglo-amerikanska kulturen (Redmond, 2017) som föreliggande studie berör – därför anser jag att teorin är relevant att applicera på min undersökning.

4.1.1 Goffmans teori om ansikte

Från barnsben lär vi oss att vara observanta i sociala sammanhang och skapar därigenom stegvis en bild av oss själva som vi med tiden utvecklar en känslomässig anknytning till. Vi lär oss att med hjälp denna självbild, vårt “jag” eller med andra ord vårt “ansikte”, uttrycka oss själva i möte med andra människor, skriver Goffman (1967). Det ingår i människans universella natur att i mellanmänniska möten vara en deltagare som kan behärska sig själv. Med det i artikeln ständigt återkommande begreppet “ansikte” menar Goffman således den bild individen har av sig själv – ett värde som tillskrivs en individ av någon annan, eller ett kollektiv i sociala sammanhang. Detta baserat på allmänt erkända och accepterade personlighetsegenskaper. Självbilden kan vara kollektiv. Detta i fall när individen i strävan att bidra till eller upprätthålla ett gott anseende avger ett gott vittnesbörd om exempelvis sin profession, skriver Goffman. Med andra ord talar man om en kollektiv självbild när individens egna självbild och individens professionella bild sammanfaller med varandra. Den roll som individen i sådana fall håller sig till, skriver Goffman, är av institutionaliserad karaktär.

När ett möte av en viss typ äger rum har individer inte många roller – ansikten – att välja mellan, förutom de som säkerställer individen och professionen ett visst typ av anseende. När det kommer till i hur hög grad individen bör skydda sitt ansikte är det någonting som är beroende av vilka sociala koder som kännetecknar ett samhälle. En universell process är emellertid att individen anammar en särskild bild av sig själv som denne förväntas att bete sig i samstämmighet med.. Den som ingår i en social grupp är därförutom ålagd att ha såväl självrespekt som respekt för andra – att skydda både sitt och andras ansikte. Detta, skriver Goffman utgör interaktionens grundläggande strukturella egenskap. Ansiktet skyddar individen med hjälp av, vad Goffman kallar, *ansiktets tekniker* – åtgärder som individen vidtar i syfte att skydda ansiktet/inte tappa ansiktet samt för att motverka ansiktshotande handlingar. Ansiktshotande handlingar är handlingar som, när de uppkommer, riskerar att individen tappar ansiktet (Goffman, 1967).

4.1.2 Ansiktshot

Brown och Levinson (1987) utvecklar Goffmans ansiktsteori genom att formulera och konkretisera ansiktshotande handlingar och strategier som brukar antas av samtalets deltagare i syfte att minimera och motverka ansiktshot. Forskarna utgår ifrån Goffmans definition av ansikte och vidareutvecklar definitionen. Självbilden bygger enligt Brown och Levinson på ett positivt ansikte (*positive face*) och ett negativt ansikte (*negative face*). Det positiva ansiktet bygger på individens behov att uppskattas och accepteras av andra. Det negativa ansiktet bygger på individens behov av att hävda sitt territorium och på individens personliga integritet. Vidare utgår Brown och Levinson (1987) i sin teori ifrån att alla människor är rationella varelser med ett följdriktigt sätt att resonera. Precis som Goffman anser Brown och Levinson (1987) att individen har en känslomässig anknytning till sitt ansikte och att ansiktet av detta skäl är någonting som individen inte vill ska förloras samt någonting som kan upprätthållas, skyddas och ständigt behärras under interaktionens gång.

I sin teori formulerar Brown och Levinson (1987) handlingar som är hotande för individens positiva- och negativa ansikte. Å ena sidan gör Brown och Levinson en tydlig distinktion mellan handlingar som hotar det negativa ansiktet och handlingar som hotar det positiva ansiktet. Å andra sidan anser forskarna att ansiktshotande handlingar i grund och botten är hotande för både det positiva- och negativa ansiktet.

Följande handlingar identifierar Brown och Levinson som hot mot samtalsdeltagarens positiva ansikte. Dessa indikerar (potentiellt) att talaren inte avser att ta hänsyn till lyssnarens handlingsfrihet (Brown & Levinson, 1987):

- order och begär
- förslag och råd (talaren visar att hen anser att lyssnaren *bör* göra någonting)
- påminnelser (talaren visar att lyssnare *bör* komma ihåg någonting)

- hot och varningar (talaren visar att sanktioner kommer riktas mot lyssnaren om inte lyssnaren gör någonting som förväntas av hen)
- erbjudanden (talaren visar att hen vill att lyssnaren åtar sig någonting, engagerar sig i någonting huruvida lyssnaren vill eller inte vill göra någonting och därigenom få lyssnaren stå i förpliktelse till talaren)
- löften
- komplimang, när man uttrycker avundsjuka eller när man uttrycker beundran
- att uttrycka starka (negativa) känslor såsom hat, ilska, lust etc.

Dessa handlingar konstaterar Brown och Levinson är hotande för samtalsdeltagarens *positiva ansikte*. Följande handlingar indikerar (potentiellt) att talaren inte tar hänsyn till lyssnarens känslor. Här kan handlingar hotande för det positiva- och negativa ansiktet överlappa varandra. Först tillkommer handlingar som visar på talarens negativa bedömning av någon aspekt av lyssnarens negativa ansikte:

- att uttrycka ogillande, rikta kritik, uttrycka förakt, att förlöjliga någon, ge reprimand, anklagelser och förolämpningar
- motsägelser och meningsskiljaktigheter

Nedanstående handlingar visar på att talaren antingen inte bryr sig om eller är likgiltigt inställd mot lyssnarens positiva ansikte:

- att uttrycka våldsamma (okontrollerade) känslor
- att nämna tabubelagda ämnen, inklusive sådana som är olämplig i fråga om kontext, att sprida negativa nyheter om en person, eller positiva nyheter om en person
- att ta upp farligt känsloladdade eller "splittrande" ämnen, exempelvis ämnen rörande ras, religion, kvinnornas rättigheter etc.
- visa uppenbar bristande samarbetsvilja

4.2 Hallins sfärteori

I en studie i vilken Daniel C. Hallin (1987) analyserar medierapporteringen under Vietnamkriget utformar Hallin en teori (*theory of sphere*) – tre zoner/sfärer som "journalistikens värld" utgörs av. Den första zonen är konsensuszonen (*sphere of consensus*) som bygger på ämnen, ståndpunkter, värderingar etc. om vilka det i samhället råder konsensus om är acceptabla och som inte är kontroversiella. Den andra zonen benämns legitim kontrovers (*sphere of legitimate controversy*) i vilken det är av vikt att journalisten värnar om objektiv, neutral presentation och balans. Efter det kommer avvikelens zon (*sphere of deviance*) som består av värderingar, ståndpunkter etc. som avviker från det enligt den stora allmänheten acceptabla. Gränserna mellan dessa "zoner" är diffusa och föränderliga (Hallin, 1987).

4.3 Politiskt ställningstagande i möten mellan journalister och politiker

Hallins (1987) teori använder Steven Clayman (2016) i sin studie där han undersöker interaktionella situationer i vilka journalister strävar efter att få fram hur politiker ställer sig till diverse frågor. Med andra ord undersöker Clayman hur politiskt ställningstagande kommer fram i direkta möten mellan journalister och politiker. Han använder sig av begrepp som frågor rörande politiskt ställningstagande (*political positioning questions*), konventionella frågor (*mainstream questions*) och “marginaliserande” frågor (*marginalizing questions*). Frågor rörande politiskt ställningstagande är ett samlingsbegrepp för resterande kategorier. Dessa, skriver Clayman, skiljer sig från frågor som syftar till att identifiera politiskt ställningstagande. Frågor rörande politiskt ställningstagande (*political positioning questions*) är av mer konkret natur, specifika, snäva och med en specifik förutfattad agenda – att, genom att framkalla associationer (*invite affiliation*) få fram en *specifik* ståndpunkt eller av politikern föredragen politisk princip. Konventionella frågor berör värderingar som befinner sig inom konsensuszonen och inom den legitima kontroversens zon. Marginaliserande frågor i sin tur, berör avvikelens zon – ytterst kontroversiella, “extrema” ämnen och värderingar.

Vidare identifierar Clayman (2016) två sätt på vilka politiker bemöter marginaliserande frågor. Det gör politiker antingen genom att visa sympatiskt motstånd (*sympathetic resistance*) eller genom legitimt godkännande (*legitimizing endorsement*). Dessa strategier benämner Clayman skadekontroll (*damage controll*). Genom att visa sympatiskt motstånd undviker politikern att på ett uppenbart sätt bekräfta sitt politiska ställningstagande i en given fråga. Motståndet visas med tittarna i åtanke, medan sympatin uttrycks med tanke på den partipolitik som politikern stödjer och som en given ståndpunkt baserar sig på. Genom legitimt godkännande bekräftar politikern sitt ställningstagande och motiverar den exempelvis med hjälp av konventionella värderingar och symboler. Med andra ord porträtterar politikern avvikande politiska ställningstaganden som konventionella. Det kan politikern även göra genom att referera till expertkunskap. Att legitimisera en avvikande ståndpunkt gör politikern med tittarna i åtanke, medan själva bekräftandet uttrycker politikern i förhållande till den partipolitik som politikern stödjer och som ståndpunkten baserar sig på.

Studien visar att journalister tenderar att tänja på gränserna för det legitimt kontroversiella för att få politiker att bekräfta sina avvikande politiska ståndpunkter. Detta eftersom det anses vara av nyhetsvärde. Ju närmare journalisten är att få fram det avvikande från politiken desto mer tenderar journalisten att driva interaktionen vidare mot det ytterliga. Clayman (2016) konstaterar att denna process kan ge upphov till förändringar när det kommer till var gränserna går för vardera av de tre av Hallin (1987) fastställda zoner – antingen bidra till att gränserna blir tydligare och skarpere eller att de i stället luckras upp. Vad som tidigare ansågs

som avvikande kan komma att anses som konventionellt och legitimt kontroversiellt och vice versa. I längden kan det bidra till politisk transformation.

4.4 Conversation Analysis och dess centrala begrepp

Conversation Analysis (CA) studerar språklig interaktion i privata, vardagliga, offentliga och samtal – hur interaktionen går till och hur samtalsdeltagarna hanterar sina roller i interaktionen (Ekström & Moberg, 2019). CA har sitt ursprung i sociologin. Den växte fram under ett starkt intryck av etnometodologin och ur otillfredsställelse för kvantitativa metoder (Norrby, 2014). Inom etnometodologin studerar man hur medlemmarna i ett givet samhälle utifrån den egna kulturen och vardagskunskapen resonerar tillsammans och på detta vis bygger upp sin gemensamma verklighet. Att samhällsmedlemmarna tillsammans ständigt upprätthåller och återskapar verkligheten är således etnometodologins grundläggande utgångspunkt. Det sker i sin tur genom social interaktion i vilken verbal kommunikation spelar en nyckelroll. Inom CA begränsas analysen till det som finns tillgängligt i själva interaktionen. Analysen bör således vara förutsättningslös – forskaren bör åsidosätta yttre faktorer och i förväg uppställda hypoteser (Norrby, 2014).

Dessutom förekommer inga frekvensberäkningar i CA-analysen. Den är kvalitativ i sin natur då man med hjälp av CA kan i det empiriska materialet finna återkommande drag och strukturer. Man är intresserad av *var* draget återfinns och vilken funktion det fyller ”just där”. Faktiskt uppkommen interaktion, ett samtal av något slag, utgör basen för CA-analysens empiriska material. Dessa kodas genom transkription och kan först då analyseras. Ytterligare en, väsentlig och grundläggande utgångspunkt inom CA är att allt i interaktionen kan vara av potentiellt värde. Ingenting får därför avfärdas som slumpartat eller irrelevant (Norrby, 2014).

4.4.1 Institutionella samtal

Ibland görs en skillnad mellan ren CA (*pure CA*) och tillämpad CA (*applied CA*). Ren CA fokuserar på samtalsinteraktionen som sådan. Detta utan något direkt intresse för huruvida det råder tal om ett institutionellt eller vardagligt samtal. I tillämpad CA är man inriktad på hur institutioner upprätthålls genom interaktion. Därigenom kan man få en inblick i de praktiker och mönster som utmärker institutionen. I förlängningen kan forskaren få syn på och därmed också bidra med råd gällande hur exempelvis servicen i en institution kan förbättras (Norrby, 2014). I institutionella samtal går deltagarna in i sina roller och samarbetar. Detta exempelvis i *nyhetsintervjuer* som, i denna studie nyhetsintervjuer mellan amerikanska journalister och Donald Trump under presidentvalet 2016, kommer att studeras i föreliggande undersökning. Intervjun, såsom den används i olika mediekontexter, är således en typ av institutionellt samtal.

Det konventionella upplägget som kännetecknar det institutionella samtalet går ut på en frågar och den andre förväntas svara innebär att olika talhandlingar tillfaller deltagarna. Det är det som utgör det institutionella samtalets fundamentala egenskap (Moberg & Ekström, 2019). Ett annat kännetecken för intervju som institutionellt samtal är att samtalsdeltagarna har en uppfattning av vilka förpliktelser och rättigheter de har. Båda parter är också medvetna om att det är en publik de uppträder inför. Det avspeglar sig i sin tur i interaktionen – yttranden i direktsända mediasamtal formas framför allt med hänsyn till, förutom de omedelbara samtalsdeltagarna, den primära målgruppen, nämligen tittarna och/eller lyssnarna. Denna definition av ett institutionellt samtal och dess konventionella upplägg utgör grunden för vad jag i analysen av de utvalda intervjusekvenserna fokuserar på (Moberg & Ekström, 2019).

4.4.2 Samtalsstruktur

En väsentlig utgångspunkt för CA är att allt samtal har struktur. Det är förhållandevis enkelt att se hur ett institutionellt samtal är strukturerat. Intervjun fortlöper mer eller mindre förutsägbart utmed den etablerade strukturen som går ut på att en fråga ställs varefter ett svar ges och följs eventuellt upp av exempelvis en kommentar från intervjuaren (Norrby, 2014). Det som menas med struktur är en slags organisatorisk struktur. CA är nämligen en strukturell analys i vilken forskaren avser att hitta diskursens enheter. Ett samtal bygger på samtalssturer som är den sekventiella basenheten och närhetspar (sekvens av yttranden). Samtalsstruktur inom CA bygger med andra ord på hur sekvenser är organiserade/den sekventiella organisationen och turtagningsmekanismer (Norrby, 2014). Hur samtalsstrukturen är i nyhetsintervjuerna som studeras i denna undersökning är vad jag i min analys fokuserar på. Jag tittar med andra ord på huruvida intervjuerna följer det institutionella samtalets konventionella struktur eller inte samt på vilket sätt.

4.4.3 Turtagningen

I alla samtal finns "trafikregler" att förhålla sig till. Oavsett kulturella och individuella skillnader delar alla människors samtalsstil "samtalstrafikens" allra mest grundläggande regler, nämligen turtagningsreglerna (Norrby, 2014). Turtagningsreglerna är regler för hur ordet fördelas mellan samtalets deltagare. I institutionella samtal, exempelvis en nyhetsintervju, är det enkelt att se hur turtagningen går till. Den löper nämligen en förhållandevis förutsägbart struktur; ordet fördelas av förhållanden eller intervjuaren. En *samtalstur* kan bestå av ett enda ord – vara mycket kort. Den kan också vara ett längre yttrande – en syntaktiskt fullständig mening, eller en fras. Samtalsturens tekniska beteckning är *turkonstruktionsenhet* (motsvarar den svenska förkortningen TKE) och kan definieras som den enhet utifrån vilken en tur byggs upp. En samtalsstur kan utgöra en enda byggkloss men ifall när någon pratar en längre stund kan en samtalsstur bestå av många sådana enheter. Turkonstruktionsenheten är en kategori vi som kompetenta språkbrukare känner till. Vi har med andra ord en förmåga att förutse när en pågående tur kan avslutas. Det beror på att det

signaleras på olika sätt av talaren. Detta exempelvis genom fallande intonation, inramningsfras eller avtagande tempo (Norrby, 2014). I denna studie tittar jag på hur turerna utformas av journalisterna respektive Donald Trump samt hur samtalsdeltagarnas turer förhåller sig till varandra.

4.4.4 Närhetspar

Ett närhetspar kan definieras som två kommunikativa handlingar som tillsammans utgör en minimal sekvens, med andra ord ett replikskifte. Närhetspar består av två delar – en förstadel och en andradel – och måste vara producerade av två talare. Sekvenser som utgörs av fråga-svar, hälsning-hälsning eller erbjudande-accepterande av erbjudandet är typiska exempel på närhetspar. Andradelen görs omedelbart relevant när en förstadel förekommer. Närhetsparen tvådelade är inom CA den grundläggande enheten i sekvensorganisationen. Noteras bör att andra kommunikativa handlingar kan komma emellan en förstadel och en andra del – andradelen måste inte följa direkt på förstadeln (Norrby, 2014). Närhetspar studeras i föreliggande studie genom att jag undersöker replikskiften i interaktionen mellan amerikanska journalister och Donald Trump och hur de hänger ihop med varandra.

4.4.5 Nästa-tur-bevismetoden

Inom CA-analys bör forskaren sträva efter att anta samtalsdeltagarens perspektiv i syfte att, snarare än att reflektera över olika handlingars potentiella betydelse, undersöka hur samtalsdeltagarna visar att de uppfattar handlingens innebörd. Responsen, som uppfattningen framgår av, styr och begränsar antalet relevanta och möjliga kommande yttranden. Hur yttrandet tas emot och hanteras i de yttrandena är vad forskaren undersöker inom CA. Detta i syfte att förstå vad ett yttrande resulterar och vad det betyder i situationen. Det är en metodologisk princip som utgör grunden för nästa-tur-bevismetoden (Ekström & Moberg, 2019). Jag applicerar denna metod på föreliggande undersökning genom att i analysen av interaktionen försöka att sätta mig in i båda parter perspektiv. Detta för att vidare undersöka hur den ena partens yttranden påverkar den andra partens yttranden.

4.4.6 Samtalsämnen

Samtalsämnen är samtalets själ och drivkraft. Medan turtagningen är samtalets skelett är samtalsämnen samtalets blod och kött (Norrby, 2014). De övergripande ämnen är i ett institutionellt samtal bestämda på förhand. Det finns ofta en förutbestämd uppsättning av frågor eller en dagsordning att förhålla sig till. Det är vanligtvis journalistens uppgift att markera övergången från ett ämne till ett annat – att på olika sätt markera ämnesbyte. Ämnesbyten kan ske gradvis eller vara tydligt markerade i diskursen; ett ämne avslutas och ett nytt ämne introduceras. Att byta ämne är ett arbete som utförs gemensamt av samtalsdeltagarna. Tur för tur tar man sig successivt ur det gamla ämnet och på motsvarande sätt tar fram ett nytt ämne (Norrby, 2014). I denna undersökning ägnas stort fokus åt samtalsämnen som tas upp av journalisterna och Donald Trump. Hur interaktionen mellan

journalisterna och Trump går till bottnar nämligen till stor del i båda parter val av samtalsämne och hur dessa ämnen introduceras och avslutas under interaktionens gång.

4.4.7 Kontext

Begreppet kontext kan delas in i en *yttre kontext* och en *inre kontext*. Den yttre kontexten avser den kulturella, sociala och samhälleliga kontexten. Inom traditionell sociolingvistik är denna kontext en vanlig utgångspunkt vad gäller att förklara språkligt beteende. Emellertid avser den inre kontexten själva samtalskontexten. Snarare än statisk ses samtalskontexten som *dynamisk* eftersom den ständigt förändras till följd av nya bidrag från samtalsdeltagare. Dessa bidrag, i form av yttranden, är kontextberoende. Enkelt uttryckt innebär det att när man yttrar någonting, gör man det i förhållande till det som redan yttrats, men att yttrandet på samma gång förändrar kontexten. Med detta som utgångspunkt är man inom CA intresserad av att undersöka hur yttranden förhåller sig till varandra samt hur de tillsammans bygger upp samtalssekvens (Norrby, 2014). Inom CA beaktar man enbart det som kan läsas av den inre kontexten. Man intresserar sig med andra ord uteslutande för den inre kontexten. Den yttre kontexten anses inte vara relevant när det kommer till att belysa samtalsstrukturen. Anledningen är den tidigare nämnda principen som gäller för CA – att svära sig fri från generaliseringar och idealiseringar. Ändå spelar den yttre kontexten en indirekt roll i CA. Detta eftersom man inom CA studerar det som samtalsdeltagarna själva aktualiserar i samtalen. Det kan och brukar gälla det som har att göra med den yttre kontexten. Endast då får yttre kontexten tas i beaktande, enligt CA (Norrby, 2014). I föreliggande studie tas samtalskontexten i beaktande genom att jag undersöker hur samtalsdynamiken förändras till följd av journalisternas och Trumps val av yttranden.

5. Metod

I detta avsnitt presenteras och motiveras studiens val av metod. Den metod som kommer tillämpas i föreliggande studie är Conversation Analysis.

5.1 Metodval

Samtalsanalys kommer att tillämpas i denna undersökning för att undersöka interaktionen mellan amerikanska journalister och Donald Trump under tiden han kandiderade för presidentposten. Eftersom samtalsanalys just studerar hur interaktionen går till, vad som görs av samtalsdeltagarna i samtalet samt vad samtalsdeltagarna därigenom åstadkommer (Ekström & Moberg, 2021) anser jag att samtalsanalys att den metod som är mest lämplig att använda i denna studie.

Samtalsanalysen kommer i föreliggande undersökning att tillämpas i form av Conversation Analysis (CA) i kombination med andra teoretiska utgångspunkter – Goffmans (1967) ansiktsteori och Brown och Levinsons (1987) artighetsteori och Claymans (2007) konstateranden i fråga om hur journalister strävar att få fram politiska ställningstaganden från politiker i politiska nyhetsintervjuer. Samtalsmaterialet analyserades utifrån de principer som gäller för Conversation Analysis. CA är numera en metod tillämpad i en bred kontext av akademiska discipliner och nationella kontext (Clayman & Heritage, 2002). Samtalsanalys kommer att vara undersökningens utgångspunkt både från ett teoretiskt såväl som från ett metodologiskt perspektiv. Det beror på att samtalsanalys både är en teori och en metod (Norrby, 2014).

Vidare bör motiveras av vilka skäl begreppet samtalsanalys i föreliggande studie används som ett samlingsbegrepp för Conversation Analysis i kombination med Goffmans ansiktsteori och Brown och Levinsons artighetsteori. Vanligt förekommande är att samtalsanalys och Conversation Analysis används synonymt. Ofta utgår man ifrån att CA är samtalsanalys för att CA inte sällan uppfattas som samtalsanalysens prototyp. Ca intar något av en särställning i diskurssammanhang eftersom CA var historiskt sett den första empiriskt inriktade, tongivande samtalsanalysen. Det innebär således att min studie skulle kunna heta diskursanalys då det inte faller strikt under samtalsanalys av CA-typ. I sådana fall får nämligen allt etiketteras som diskursanalys (Norrby, 2014). På flera punkter, både metodiskt och teoretiskt sett, avviker den lingvistiskt och språkfilosofiskt baserade diskursanalysen från samtalsanalysen. Därför anser jag att samtalsanalys är ett mer lämpligt begrepp att använda. Detta understryker jag för att det ska framgå så tydligt som möjligt vilken metodologi som jag har valt att tillämpa i föreliggande studie.

Vidare bör motiveras varför jag har valt att kombinera CA med andra teorier. Enligt CA bör man inte i förväg samla in data om samtalsdeltagarnas olika relationer och sociala roller.

Detta för att på ett så förutsättningslöst sätt som möjligt gå in i analysarbetet. CA:s framväxt påverkades starkt av etnometodologin vars huvudsakliga utgångspunkt är just att undersökningen ska ske så förutsättningslöst som möjligt. Man ska därför inte ha några hypoteser uppställda i förväg som prövas mot ett insamlat material (Norrby, 2014). Denna aspekt av CA anser jag är begränsar det utrymme för analys som finns när det kommer till nyhetsintervjuer med Donald Trump. Det gör jag med utgångspunkt i den kritik som har riktats mot CA av en rad forskare.

Svagpunkten med CA anser många är bland annat dess kontextbegrepp. Det som enligt detta begrepp inte bör tas i beaktande i analysen är samtalsdeltagarnas roller, bakgrund, samtalsituationen eller den kulturella och samhälleliga inramningen, utan enbart samtalskontexten. Kritikerna menar att vad gäller att förklara interaktionen lyckas inte CA att alltid hålla sig till sin metodologi för att man inte alltid förmår finna en förklaring till hur något bidrag i interaktionen ska tolkas endast utifrån den snävt avgränsade samtalskontexten. Många samtalsforskare kombinerar därför etnometodologins insikter med andra utgångspunkter i sökande efter förklaringar till givna fenomen i faktorer som ingår i den yttre kontexten (Norrby, 2014). Det avser även jag att göra i denna undersökning. Med detta sagt anser jag att nyhetsintervjuer med Donald Trump under presidentvalets gång år 2016 således inte kan analyseras endast med hänsyn till den inre samtalskontexten.

5.2 Operationalisering av teoretiskt ramverk

Vid utformningen av föreliggande analyschema har jag inspirerat mig av en kandidatuppsats där samma metodologi tillämpades som den i föreliggande studie – Conversation Analysis med fokus på institutionella samtal (Condradsson & Stringborn, 2020). Analyschemat innefattar emellertid vissa modifikationer. Jag la till frågeställningar rörande den ovan beskrivna ansiktsteorin. Syftet med denna undersökning är som tidigare nämnt att undersöka samtal i institutionella sammanhang samt att identifiera ansiktshotande handlingar som förekommer i interaktionen och hur dessa hanteras av samtalsdeltagarna. Goffmans (1967) ansiktsteori och Brown och Levinsons (1987) ansiktsteori är samtalsanalysens kompletterande utgångspunkt. Med detta sagt kommer jag nu att presentera frågeställningar som jag kommer att utgå ifrån i min analys. De två sista frågeställningarna berör ansiktsteorin (Goffman, 1967; Brown & Levinson, 1987). Resterande punkter har sin utgångspunkt i CA:

- Hur förhåller sig samtalsdeltagarna till sina fördefinierade roller i det institutionella samtalet?
- Hur leder journalisten samtalet?
 - Vilka ämnen introduceras i samtalet?
 - Hur introduceras nya ämnen och hur avslutas ämnen i samtalet?
 - Hur ser samtalsturer ut? Hur länge har samtalsdeltagarna ordet?

- Hur går turtagningen till?
 - Fungerar närhetsparen som de ska? Uppkommer störningar i interaktionen? Hur löses dem av samtalsdelatagarna?
- Hur tas yttranden emot och hur hanteras de i de yttranden som följer (enligt nästa-tur-bevismetoden)?
- Hur påverkas interaktionen av intonationer, ordval?
- Förekommer ansiktshotande handlingar i interaktionen? Vilka?
- Hur hanteras dessa av samtalsdeltagarna?

5.3 Material

Inom CA ska analysen bygga på empiriskt material som utgörs av samtal av något slag (Norrby, 2014). Därför kommer direktsända nyhetsintervjuer med Donald under perioden presidentvalet 2016 pågick i USA utgöra studiens analysmaterial. Materialet har tagits ur amerikanska program som sänder liveintervjuer – CNN, ABC News, NBC News och *Face The Nation* (CBS). Dels valdes dessa nyhetskanaler ut för att det är på dessa kanaler som nyhetsintervjuer förekommer i sin prototypiska form (Clayman & Heritage, 2002). Därtill når dessa kanaler ut till en bred publik. Det indikerar deras höga signifikans i det offentliga rummet. Forskningen visar att amerikaner tar del av nyhetskanalernas publicerade innehåll (Morris, 2005). Nyhetskanalen *The Fox News* valdes bort under arbetsprocessens insamlingsfas, trots att 38 procent av amerikaner regelbundet tar del av det som på offentliggörs på denna (Morris, 2005). Nyhetskanalens innehåll är nämligen ideologiskt sett partiskt. Nyhetskanalens publicerade innehåll visade sig vara till fördel för det republikanska partiet (DellaVigna & Kaplan, 2007). Donald Trump var under presidentvalet år 2016 en representant för det republikanska partiet. Att välja en nyhetskanal som visade sig främja det republikanska partiets anseende hade därför inte varit relevant för studiens syfte. Därutöver valdes bort intervjuer där ansiktshotande handlingar inte förekom i lika hög grad som i nyhetsintervjuer utvalda i denna studie.

Fyra intervjuer analyserades i föreliggande undersökning. De utvalda intervjuerna förväntas ge trovärdiga och lämpliga svar på studiens frågeställningar: Hur förhåller sig deltagarna till sina fördefinierade roller i det institutionella samtalet? Hur påverkas interaktionen av uppkommande ansiktshot? Hur hanteras ansiktshot av samtalsdeltagarna? De utvalda nyhetsintervjuerna berör presidentvalet 2016 och den politiska vision Donald Trump under denna tidsperiod förespråkade och propagerade. Ämnen som tas upp i intervjuerna är mer eller mindre relaterade till presidentvalet och Trumps politiska retorik. Mitt val av material gjordes således i samstämmighet med studiens syfte – att studera interaktionen mellan amerikanska journalister och Donald Trump under presidentvalet år 2016. Noteras bör att en av de utvalda intervjuerna sändes år 2015. Jag valde att inkludera denna i mitt insamlade material eftersom Donald Trump år 2015 deltog i primärvalet, vilket han sedan vann.

Intervjuerna analyserades utifrån ett konversationsanalytiskt perspektiv i kombination med studiens utvalda teorier. Förutom att i min analys utgå ifrån principer som nämndes i teoriavsnittet (turtagning, ämnesval, samtalsstruktur, nästa-tur-bevis-metoden) fokuserar jag i synnerhet på ansiktshotande handlingar som uppkommer i interaktionen och hur dessa hanteras av samtalsdeltagarna. Detta med utgångspunkt i ansiktsteorier (Goffman 1967; Brown & Levinson, 1987) Goffmans (1967). Ansiktshotande handlingar förekommer i alla sekvenser som valdes ut och analyserades. Man kan dessutom inte säga att intervjuerna som valdes ut i denna studie är representativa i statistisk mening, vilket beror på att det enbart är fyra intervjuer som analyserades på en djupare plan. Däremot är tanken att de utvalda intervjuerna ska vara analytiskt sett generaliserbara. Detta genom att deras allmängiltiga aspekter som (möjligtvis) säger någonting avsevärt om närliggande fall i populationen lyfts fram i analysen (Giljam, et.al., 2017). Under insamlingen av studiens empiriska material fokuserade jag på att hitta exempel där ansiktshotande handlingar förekommer. De utvalda intervjuerna grovtranskriberades. Därefter valde jag ut sekvenser som visar på förekomst av ansiktshot. Vidare analyserades sekvenserna med utgångspunkt i Mobergs och Ekströms (2019) transkriptionsnyckel (s. 13-14). Analysens främsta fokus var vad som sades, hur det sades, val av uttryck och ord, ämnesval och generellt sett sekvensernas strukturella uppbyggnad.

5.4 Metoddiskussion

Ekström och Moberg (2021) skriver att vetenskap har generaliserande anspråk. Givetvis gäller detta även denna studie. Resultaten från denna undersökning bör, förutom de händelser och fall som studeras (nyhetsintervjuer), också bidra till kunskap av mer generell karaktär. Som tidigare nämnt är samtalsanalys, således även föreliggande studie, en kvalitativ undersökning. Det som undersöks i studien är nämligen nyhetsintervjuer – kommunikativa situationer. Kännetecknen för kvalitativa studier är som tidigare nämnt att de inte kan generaliseras till en större population (Ekström & Moberg, 2021). I stället undersöker jag praktiker och strategier som förekommer i samtalsituationer i institutionella sammanhang och strävar att därigenom bidra till ökad kunskap och förståelse för dessa. Jag studerar hur dessa praktiker och strategier på olika sätt återkommer i olika sammanhang samt vad som i grunden utmärker dessa – inte *hur vanligt* förekommande dessa är. Det är nämligen en fråga en forskare ställer i studier av kvantitativ karaktär (Ekström & Moberg, 2021). I stället för en induktiv slutledning som kännetecknar kvantitativa studier gör jag i föreliggande studie en teoretisk generalisering. Jag förankrar min analys i teorier, nämligen CA (Conversation Analysis), ansiktsteorin m.m. På detta vis identifierar jag grundläggande strukturer, egenskaper och mekanismer (Ekström & Moberg, 2021). Vidare är det, i fråga om CA-analysens krav på förutsättningslöshet, värt att notera att oavsett hur förutsättningslös forskaren strävar att vara i sin analys påverkas forskaren ändå av sin tidigare kunskap och förförståelse. Det är oundvikligt och omöjligt att frångå (Ekström & Moberg, 2021).

Därförutom är föreliggande studie ett *intensivt fallstudie*. Jag undersöker nämligen ingående ett fåtal fall (nyhetsintervjuer). Detta för att komma fram till hur kommunikationen formas mellan samtalsdeltagarna – amerikanska journalister och Donald Trump – samt hur kontextuella förhållanden blir en betydelsefull aspekt i kommunikationen (Ekström & Moberg, 2021). Jag har emellertid inte förbisett att ta grundläggande strukturer som kommunikationen struktureras av i beaktande. Analysen kommer nämligen som tidigare nämnt att förankras i relevanta teorier. Föreliggande studie brister därför inte i ett generellt perspektiv.

Vad gäller studiens reliabilitet/tillförlitlighet – uppgifternas riktighet (Ekström & Moberg, 2020) bör man ta hänsyn till att två transkriptioner av ett och samma material behöver inte nödvändigtvis leda till identiska transkriptioner. Det är nämligen omöjligt att koda ett material utan att göra någon form av analys (Norrby, 2014). Då det som tidigare nämnt är oundvikligt för en forskare att påverkas av sina tidigare erfarenheter och förkunskap kan analysens utfall vara olika beroende av vem som analyserar materialet. Eftersom allmängiltiga aspekter identifieras i analysen kommer analysen däremot tillnärmelsevis visa samma resultat oberoende av vem materialet analyseras av. Transkriptionen är dessutom ett ofullkomligt material av det primära materialet som utgörs av ett samtal. Det förklarar varför det inom CA-analys betonas att det är av vikt att, i syfte att komma så tätt in på det ursprungliga samtalet som möjligt, ständigt gå tillbaka till inspelningen (Norrby, 2014). För att dra så tillförlitliga slutsatser som möjligt är detta någonting som jag har gjort under undersökningens gång.

6. Analys

I föreliggande avsnitt presenteras studiens resultat. Analysarbetet är uppdelat efter fyra analysavsnitt i vilka fenomen som har utmärkt sig presenteras och analyseras. För att tydliggöra och åskådliggöra de utvalda fenomenen och analysen presenteras sekvenser från undersökningens utvalda intervjuer.

1. Återkommande är att andra politiker som riktar kritik mot Trump tas upp i intervjun. När detta sker tenderar Trump att framställa sig själv i en positiv dager och andra politiker i en negativ dager. Vidare tenderar han att porträttera sig själv som ett offer och som den ”orättvist behandlade”.

I nedanstående exempel tar journalisten upp hur andra journalister har uttalat sig om Donald Trump. Kommentarer som journalisten har valt att ta upp är negativa och kan i fråga om Trumps politiska anseende anses som förlöjligande. Det är, i enlighet med Brown och Levinsons (1987) artighetsteori, en ansiktshotande handling. Trump hanterar denna ansiktshotande situation genom att uttrycka sig negativt om personerna som uttryckte sig på ett negativt sätt om honom och genom framställa sig själv i en positiv dager. Nedan följer en mer djupgående konversationsanalytisk analys av sekvensen.

Excerpt 1: Donald Trump (T) i NBC News intervju med Katy Tur (J)

1. J: I want to talk about something some of the republicans
2. have been saying about you just this week, you've been very
3. divisive for the party of Charles Krauthammer who called you
4. a rodeo clown.
5. T: Charles Krauthammer is a totally overrated person who
6. really dislikes me personally, I never met him but I mean
7. he's a totally overrated guy, doesn't know what he is doing,
8. he was totally in favor of the war in Iraq, he wanted to go
9. into Iraq, wanted to, you know, stay there forever, so you
10. know these are overrated people, I see who it is, you can
11. mention name after name, by the way you're going to
12. mention the ones who do like Trump? You don't do that do
13. you?
14. J: *Goldberg* has compared you to a failed man who mistook
15. flattery for insight. George Will=
16. T: =I'm a failed man, I'm worth a fortune, I built, you
17. know (OHB), I went to (.) the best school, got the best,
18. great marks and everything else, (.) I went out I made a
19. fortune, a big fortune, a tremendous fortune, I'll be
20. announcing that in about a week because I have to file my
21. papers, bigger than people even understand (.) I have a
22. book called the art of the deal, I do the apprentice, the
23. art of the deal was like the number one business book of
24. all time or just about, I think it was and (.) and I do
25. the apprentice and NBC's angry at me because they renew
26. the apprentice and I wouldn't do it and that's one of the
27. reasons NBC is so angry at me, and then I get called by a
28. guy that they can't buy a pair of pants, I get called
29. names, give me a break.

Journalisten säger att en av republikanerna beskrev Trump som en “rodeoclownd” (rad 1-4). I nästa tur svarar Trump med att beskriva den som uttalade sig och på andra sätt framställer den republikanska politikerna i en negativ dager. I slutet av sin tur frågar Trump journalisten om journalisten kommer att nämna någonting positivt som har sagts honom (rad 11-13). I hans fråga finns ett gömt antagande enligt vilket ingenting positivt relaterat till Trump och hans politiska kampanj kommer nämnas journalisten. Antagandet bekräftas av journalisten i nästa tur som journalisten påbörjar med skratt i rösten och nämner ytterligare en republikan som uttalade sig negativt om Trump. Journalisten säger att republikanen beskrev Trump som en “misslyckad man” som “misstog smicker för insikt” (rad 14-15). Det är således ingen fråga som följer Trumps svar. I fråga om Trumps positiva ansikte, är journalistens ämnesval och val av uttalanden därförutom förlöjligande och därigenom ansiktshotande för honom (Brown & Levinson, 1987). Därtill kan journalistens ämnesval och val av uttalanden betraktas som ett sätt att sprida negativa nyheter om någon annan, i detta fall Trump. Det är, i enlighet med Brown och Levinsons (1987) artighetsteori, också är en ansiktshotande handling. Journalisten väljer nämligen ut uttalanden som kan uppfattas som personlig attack. I samma tur, precis när journalisten håller på att nämna ytterligare ett av republikanernas uttalanden om USA:s dåvarande president, blir journalisten avbruten av Trump (rad 15-16). Trump hanterar denna ansiktshotande situation genom att gå till försvar. Han motiverar varför han inte är en misslyckad man utan någon som är “värd en förmögenhet”. Därefter går han över till att lista sina framgångar (rad 16-24). För att upprätthålla ansiktet försöker han därigenom att lyfta bort fokuset från den negativa kritik som riktades mot honom till sina framgångar. I slutet av sin tur uttalar han sig negativt om en av republikanerna som uttalade sig negativt om honom. Han ifrågasätter hur han blir “kallad saker” och förolämpad, av en man (en av republikanerna) som, enligt Trump, “inte kan köpa ett par byxor” (27-29).

Nedanstående sekvens är ett ytterligare exempel på ett fall i vilket journalisten tar upp en av Trumps politiska motståndare som uttalat sig kritiskt och negativt om honom. Journalisten tar upp ett tal i vilket Hillary Clinton beskrev Trump som tunnhudad och någon som därför inte bör ha vapenkoder i sitt förfogande.

Excerpt 2: Donald Trump (T) i CNN intervju med Jake Tapper (J)

1. J: So Hillary Clinton, around the same time as Poll Ryan was making his a
2. nnouncement, Hillary Clinton was giving a speech, she had some very tough things to
3. say about you, one of the things she said=
4. T: =She wasn't giving, she was reading a speech that was written by other people,
5. okay? But go ahead.
6. J: Okay=
7. T: =Soundbites.
8. J: One of the things, one of the things she said was this is not someone who should
9. have the nuclear codes, “it's not hard to imagine Donald Trump leading us into war
10. because someone got under his very thin skin.” What's your response to that?=
11. T: =Well first of all I don't have thin skin, I have very strong, very thick skin and

12. when someone is right about me I always, you know if you do a report and it's not
 13. necessarily positive but you write I never complain. I do complain when it's a
 14. lie or when it's wrong but I have a strong temperament and it's a very good
 15. temperament and it's a very in control temperament. I wouldn't have built this
 16. unbelievable company, I wouldn't have built all of the things I've been able to do
 17. in life, number one bestsellers, one of the bestselling books of all time,
 18. tremendous television success=
 19. J: =Well I don't think anyone
 20. T: I've been success- wait a minute Jack, I've been successful in every business
 21. I've been in, if you think, real estate, one the most successful, uh television,
 22. the apprentice, which is forget it I mean NBC came to me they wanted to renew so
 23. badly you have no idea=
 24. J: =But what does it have to do [with temperament?]
 25. T: [Oh it has a lot to do]
 26. J: [you are very successful, there is no question]=
 27. T: =You can't have that success without good temperament. hh and I will say this I
 28. was thinking about the word temperament and we need a strong temperament in this
 29. country. We have been led by weak people. Weak, ineffective people. Countries have
 30. taken advantage of us, uh, whether it's militarily or otherwise, we have been taken
 31. advantage of by everybody, we have people with weak temperaments. I have a very
 32. strong temperament but I have a temperament that's totally under control

I ovanstående exempel tar journalisten upp hur Hillary Clinton har uttalat sig om Trump i sitt tal. Innan journalisten hinner specificera hur Hillary Clinton har uttalat sig om honom avbryter han journalisten och korrigerar honom genom att säga att Hillary Clinton snarare "läste" ett tal skrivet av andra människor (rad 1-5). Därefter tar journalisten upp en av sakerna Hillary Clinton i sitt tal har sagt om Trump. Journalisten tar upp att det enligt Hillary Clinton inte är svårt att föreställa sig Trump leda USA till krig på grund av att någon kröp under Trumps, enligt Hillary Clinton, "tunna" skinn och att han därför inte är någon som kan ha kärnvapenkoder i sitt förfogande. Därefter frågar journalisten Trump vad hans respons på detta uttalande är (rad 7-10). Inte bara har detta uttalande gjorts av en av Donald Trumps politiska motståndare i presidentvalet, utan hans politiska kompetens därtill ifrågasätts. Uttalandet är i fråga om hans professionella anseende ansiktshotande. Det hanterar han genom att inleda sitt svar med att hävda att han är tjockhudad och vidare i sitt svar hävdar han att han har ett starkt temperament som han har under kontroll. Han säger att han utan ett sådant temperament inte hade kunnat uppnå (han listar vad han har lyckats uppnå) det han har uppnått i sin karriär (rad 14-18). Journalisten försöker avbryta Trump men blir snabbt själv avbruten av honom som i nästa tur fortsätter att prata om vad hans, enligt honom starka temperament, har fått honom att uppnå (rad 19-23). Journalisten avbryter och frågar Trump vad det han säger har att göra med hans temperament (rad 24). Det kan uppfattas både som ett ifrågasättande och som en uppmuntran för Trump att fortsätta berätta om sina framgångar. Trump svarar på frågan genom att hävda att hans framgång inte skulle vara möjlig utan ett "bra" temperament som han uttrycker att han anser att han har. Vidare går han över till att påstå att USA är leda av svaga och ineffektiva människor med svaga temperament. Han avslutar sin tur med att upprepa att han har ett starkt temperament som han har under kontroll (rad 27-32). Han utnyttjar journalistens svar (rad 24) för att framställa sig själv i en positiv dager. I sitt sätt att formulera frågan (rad 24) kan man konstatera att journalisten försöker att kommunicera till Trump att hans framgångar inte har någonting att göra med temperament.

För Trump skapar den ifrågasättande frågan utrymme till att betona sin ståndpunkt, enligt vilken han tack vare sitt temperament är den som är mest lämpad till att utöva makt över USA. Detta i kontrast mot de dåvarande maktutövarna som han påstår inte har starkt temperament.

I nedanstående exempel pratar om Trump om Hillary Clintons mejlskandal och hur han anser att det är någonting som medier bör uppmärksamma i högre grad. En kan uppfatta att journalisten i sin respons, i vilken han argumenterar emot Trump, försvarar Hillary Clinton mot hans anklagelser. Detta således genom att i sin respons försvara Hillary Clinton. Trump besvarar argumenten genom att stå fast vid sina ståndpunkter i frågan och framställa Hillary Clinton som "den skyldige".

Excerpt 3: Donald Trump (T) i ABC News intervju med George Stephanopoulos (J)

1. T: Now I will say this, that's a very unfair statement, what should really be, they
2. should be talking about WikiLeaks and the horrible things that have come out (.)
3. about Hillary Clinton, the horrible things, they should be taking about the FBI
4. getting paid six, I mean the- the head investigator getting paid (.) six hundred
5. seventy five thousand dollars the wife for campaign contribution (.) essentially
6. from her best friend you know that better than anybody (.) and she's under
7. investigation and this is the man that's the head of the investigation and the wife
8. is getting paid 675 [thousand dollars]
9. J: [But she sent contributions to her campaign [way before all before he took it
10. over]
11. T: [Oh, that's a terrible thing], that's a terrible thing, nobody has ever [seen
12. anything like this]
13. J: [Let's look at this election (OHB)]
14. T: [And George, she is so guilty] she deleted thirty three thousand emails, they're
15. missing boxes of emails, she's so guilty, how can she even run? You have to see,
16. there's such anger in this country and the anger is about that but there's such
17. anger in this country over (.) what she got away with
18. J: The FBI director appointed by a Republican said no reasonable prosecutor would
19. bring this case
20. T: Well he made a mistake, okay? Whatever, I don't- I don't even call it a mistake
21. I think something happened. Look, something happened .hh
22. J:[What happened?]
23. T: Well I think somebody talked to him, I think, hey look (.) how can president
24. Clinton (.) [when the attorney general, sees something going on]
25. J: [So you're saying the head of the FBI is corrupt?]
26. T: °George. George°, she is so guilty. Congress sends a subpoena, she deletes all
27. of her emails. Okay? She deletes them. Now, there are other things also, many other
28. things, but just take that one, don't even talk about anything else, there are
29. many, many other things. Missing boxes of emails, . hh uh, deleting emails after
30. they send her. Now, who's more important in terms of getting a subpoena than the
31. United States Congress. (.) .hh, she deletes thirty three emails and gets away with
32. it? And yet general Cartwright could go to jail [for]
33. J: [You]
34. T: George. General Cartwright, four-star general could go to jail, think of this,
35. for five years
36. J: You've made the point [that you think]
37. T: [and (OHB) life has been destroyed]
38. J: [You've made the point] that you think she's guilty. But if she
39. T: [no] I don't think she's guilty, I know she's guilty=
40. J: =If-if she wins, I know you think you're going to win, but if she wins, if she

41. gets the kind of win that president Obama got more than three hundred electoral
42. votes, several million in the popular vote, will you [accept that as a clear
43. result?]
44. T: [George I've said that many times], I'll make that decision at the right time, I
45. mean don't worry about, I will make the decision at the right time. .hh But we have
46. a rigged system and I'll tell you how the system is rigged, it's rigged by the
47. media because it's totally unfair and biased. It's rigged by the media and it's
48. rigged when you see somebody running for office who shouldn't be allowed to run for
49. office. Hillary Clinton (.) deleted thirty three thousand emails. Do you know what
50. was on those emails? And she said they were for the wedding and her spa (.) okay?
51. Yoga classes. Thirty three thousand emails. .hh (.) I would tell what was on those
52. emails horrendous, look at what's coming out with WikiLeaks, look at what they're
53. saying when Podesta says that Hillary Clinton running for president has bad
54. instincts. First of all he should be fired if for no other reason he's very
55. disrespectful to her, he says a lot of bad things about her but he said she's got
56. bad instincts. Bernie Sanders says she's got bad judgment so if Podesta says bad
57. instincts, Sanders says bad judgment (.) why are people even thinking about (OHB)

Trump pratar i ovanstående sekvens om Hillary Clintons läckta mejl och FBI:s chefs arbete med utredningen gällande dessa. Inledningsvis pratar Donald Trump om vad han anser att man bör prata mer om. Ämnen som han tar fram är Hillary Clintons läckta mejl och att FBI:s utredningchefs fru får betalt för bidrag till Hillary Clintons politiska kampanj (rad 1-8). Trump blir avbruten av journalisten som säger att chefens fru bidrog till Hillarys politiska kampanj innan chefen tog över utredningen (rad 9-10). Trump ignorerar journalistens argument och påbörjar sin tur med att beskriva det, oklart vad det är specifikt som han syftar på, som "fruktansvärt". Journalistens tal överlappar Trumps (rad 10-11); journalisten försöker att avbryta honom för att byta ämne till presidentvalet år 2016. Trump får däremot snabbt ordet igen. Han fortsätter att prata om Hillary Clintons läckta mejl och porträtterar Hillary Clinton som "den skyldige". Han avslutar sin tur med att upprepade gånger säga att det i USA finns ilska bland folket gällande att Hillary Clinton "kom undan" med vad han beskriver att hon har gjort gällande mejlskandalen (rad 12-15). Journalisten återkommer inte till det ämne journalisten avsåg att påbörja innan journalisten blev avbruten (rad 11-13), utan bestämmer sig för att prata om Hillary Clintons mejlskandal. Journalisten säger att en FBI-direktör utsedd av en republikan påstod att ingen förnuftig åklagare skulle föra ett ärende som sådan vidare. Vidare i interaktionen berättar Trump om sina teorier gällande utredningen och fortsätter att porträttera Hillary Clinton som "den skyldige". Journalisten fliker in några gånger, blir ofta avbruten, eller ställer följdfrågor till Trump. Samtalsstrukturen övergår snabbt från fråga-svar-strukturen, till en bestående av argument och motargument. Journalistens motargument, påståenden och följdfrågor uppmuntrar Trump till att föra sitt narrativ (ex. rad 23-29). Journalisten strävar att få fram Trumps avvikande ståndpunkter genom att driva interaktionen vidare mot ytterliga när det råder tal om kontroversiella ämnen. Trots att det inte förefaller vara någonting som journalisten gör avsiktligt, bidrar det till att interaktionen domineras av Trumps narrativ som under interaktionens gång aktivt påtvingas av honom. Slutligen frågar journalisten Trump om han skulle acceptera presidentvalets utfall om Hillary Clinton vinner (rad 36-38). Det är en fråga som är ansiktshotande för Trump – regelbundet porträtterar han sig själv som en vinnare och framställer Hillary Clinton i en

negativ dager. Att erkänna att han skulle acceptera hennes vinst skulle därför inte vara en handling som är i samstämmighet med det politiska anseende som aktivt arbetar för att bygg upp och genom sin politiska retorik eftersträvar att upprätthålla. I sin svarstur säger han att han kommer fatta detta beslut i rätt tid varefter han snabbt byter agenda och övergår till sin vanliga politiska retorik. Han säger att han anser att systemet är riggat, att medierapporteringen är partisk och orättvis, återigen tar upp mejlskandalen och i sitt svar porträtter Hillary Clinton som inkompetent (rad 39-50).

Nedanstående exempel är ett ytterligare exempel på ett fall i vilken journalisten genom att ta upp andra politikernas kontroversiella påståenden om Trump hotar hans politiska anseende. Journalisten ställer inte en fråga till Trump. Snarare ”informerar” journalisten Trump att USA:s tidigare president, Barack Obama, har uttryckt att han anser Trump bör sluta med att “gnälla” om systemet.

Excerpt 4: Donald Trump (T) i intervju ABC News intervju med George Stephanopoulos (J)

1. J: President Obama says you should stop whining about the system
2. T: I'm not whining about anything. I'm not whining about anything. Here's another
3. one, so eight years ago Obama talked about the elections in Chicago, essentially
4. saying how they were rigged, okay? Now it's "oh, nobody would ever rig an
5. election"(.).hh you have one million eight hundred thousand dead people registered
6. to vote and some of them vote which is interesting. You have almost three million
7. people that are registered to vote in two different states, now I'm not making a
8. big deal out of that, I think I'm gonna win the election, I think I'm going to win.
9. You look at Florida right now, you look at North Carolina, you look at Ohio, you
10. look at Iowa, you look at these places, people are starting to get, I mean the
11. press is starting to get very concerned and I see it all over the news this morning
12. but you look at what's going on in Florida where the lines are four blocks long and
13. most of those people have red hats on, I- I'll tell you what things are [going
14. (OHB)]
15. J: [You do sound] very energized today. When you look back over the sweep of this
16. campaign going back to last June, is there anything you regret?
17. T: Oh absolutely, I'd love to have done certain things over but you can't, you
18. can't, but that's your life. I'd love to have done in life certain things over I
19. guess and you would have too=
20. J: =Give me one
21. T: You would have loved not to have contributed to the Clinton foundation as an
22. example. There are things that you wish you didn't do, okay? You came very close to
23. the edge, you would have loved to have that decision over again

I ovanstående sekvens använder journalisten en tredje person i sitt uttalande; säger att Barack Obama sa att Trump bör sluta med att “gnälla” om systemet. I stället för att följa det institutionella samtalskonventionella upplägg och ställa en fråga, kastar journalisten snarare ett ”bete” för Trump att svälja. På ett indirekt sätt konfronterar journalisten Trump, vilket, med utgångspunkt i att en före detta president uttalade sig negativt om honom och hans ordval, är för Trumps politiska anseende förlöjligande och därigenom ansiktshotande (Brown & Levinson, 1987). Som svar förnekar Trump att det är någonting som han gnäller

om och övergår snabbt till att motivera varför han misstänker att valsystemet är riggat (rad 2-8). I nästa frågetur frågar journalisten Trump om det under dåvarande tidpunkt, juni, finns någonting som Trump ångrar. Frågan kan betraktas som en form av provokation. Journalisten uppmuntrar Trump till att erkänna att Trump i något avseende har gjort ett misstag. Med hänvisning till hur Trump tenderar att porträttera sig själv i det offentliga rummet; som framgångsrik, som en vinnare och som någon som är felfri, är frågan därför ansiktshotande för hans anseende. Trump erkänner att det finns saker som han ångrar och att det finns saker han önskar att han fick göra om samt att han antar, riktar sig då till journalisten, att det också finns saker journalisten önskar journalisten fick göra om (rad 17-19). Journalisten ber Trump att ge ett exempel på en sådan sak. Förmodligen syftar journalisten på ett exempel på någonting som Trump ångrar. I och med att journalisten, förmodligen oavsiktligt, ställer frågan nästan samtidigt som Trump riktar sig direkt till journalisten, ger Trump i nästa tur ett exempel på vad Trump anser journalisten önskade att journalisten fick tänka om på. Det som Trump ger ett exempel är att bidra till Clintonstiftelsen (rad 15-22), vilket Trump menar journalisten har gjort. Eftersom Trumps svar berör journalistens potentiella politiska preferenser och riskerar därigenom att väcka misstro när det kommer till journalistens opartiskhet i frågan, är Trumps uttalande hotande för journalistens professionella anseende. Journalisten besvarar inte detta på något sätt vidare i intervjun.

2. Återkommande är att journalister tar upp Trumps kontroversiella ståndpunkter, uttalanden och skandaler. När detta sker tenderar Trump att, ofta genom att först förneka det som han anser inte stämmer överens med "verkligheten", byta agenda och i stället prata om sin politik och sina ståndpunkter.

I nedanstående exempel tar journalisten upp en kontroversiell och därigenom för Donald Trump ansiktshotande fråga, nämligen om att Trump av elva kvinnor anklagades för att ha trakasserat dem sexuellt. Trump förnekar att vad han har anklagats för har ägt rum. Därtill uttrycker Trump att han anser att ämnet som journalisten tog upp är enligt honom slöseri med tid.

Excerpt 5: Donald Trump (T) i ABC News intervju med George Stephanopoulos (J)

1. J: On Saturday you said that you would threaten to sue the eleven women who've
2. accused you of sexual assault=
3. T: =You know (.) I hate when you waste time, when we're talking about ISIS and
4. we're talking about jobs and you're still bringing that up, everybody wants to bring
5. it up .hh look
6. J: That was just Saturday
7. T: These were false attacks, these things never happened, these people, I don't
8. know these people, these things never ever happened. This was out of the blue, it
9. was made up, probably by the Clinton campaign=
10. J: =Do you have any evidence of that?
11. T: Well, many of those stories have already been debunked. Many of the stories have
12. already been debunked, [as you know]
13. J: [In the people] magazine they brought forward six [witnesses to corroborate the

14. story]
15. T: [Why didn't she write the story 12 years ago?]
16. J: She said she was afraid
17. T: Oh, she was afraid, give me a break, she was afraid to write it, she would have
18. gotten the Pulitzer Prize, give me a break, she was afraid and she had the butler
19. as witness right? Who no longer works for me, so she had the butler as a witness
20. [except for one problem]
21. J: [Six corroborating women]
22. T: Excuse me, excuse me, there was nobody corroborating, they said years later she
23. talked about it. Look, the butler she said was there, one problem, the butler said
24. it never happened, he doesn't work for me (.) no longer, he's a good man by the
25. way, he's a good man, but hasn't worked for me in years, they went to the butler,
26. he said it never happened, nobody [reported that. Why didn't they report it?]
27. J: [So all these women, everyone they talked to are lying?]
28. T: They made up sewers you, know why? Fame, or they wanted to help Clinton or
29. something
30. J: [They came out after you denied their behavior]
31. T: [George, George, Geogre] let's not waste any more time. These stories were
32. fabricated. They're total lies.
33. J: So you're going to go through with the lawsuit?
34. T: I will find out, let's see what happens with the election, we're going to find
35. out, but I'm just telling you, these stories are total lies and you shouldn't be
36. wasting time and remember this, (.) why didn't you write about the butler? You know
37. about the butler refuting her story, why didn't anybody write it? It's a very
38. unfair press.

Journalisten tar upp ett uttalande som Donald Trump, vid den tidpunkt intervjun sändes, nyligen gjorde. Trump hävdade att han kommer att fälla elva kvinnor som anklagade honom för sexuell trakasseri (rad 1-2). Att journalisten tar upp detta ämne uttrycker Trump är slöseri med tid och att ämnet av "alla" ständigt tas upp (rad 3-5). Som svar betonar journalisten att uttalandet gjordes nyligen (rad 6). I nästa tur säger Trump att anklagelserna var falska och förnekar händelserna. Han avslutar svarsturen med att säga att anklagelserna kunde ha varit någonting som anordnades av Hillary Clintons kampanj (rad 7-9). Under resten av ovanstående sekvens strävar journalisten att ställa Donald Trump mot väggen i fråga om anklagelserna. Journalistens ämnesval är ansiktshotande när det kommer till Trumps politiska anseende. Ämnet som journalisten tar upp är känsloladdade, berör våld mot kvinnor som är en känslig och kontroversiell fråga. Därmed är journalistens ämnesval, i enlighet med Brown och Levinsons artighetsteori en ansiktshotande handling. Trump hanterar denna ansiktshotande situation genom att förneka att det han anklagades för ägde rum.

Nedanstående sekvens är ett ytterligare exempel på att en ståndpunkt som journalisten tar upp under intervjun som i fråga om Donald Trumps politiska anseende är ansiktshotande. Ämnet som tas upp är ett kontroversiellt ämne, nämligen abortfrågan. Journalisten ställer marginaliserande frågor till Trump. När det kommer till hur Trump förhåller sig till ämnet och journalistens fråga, svarar han inte explicit på frågan utan upprepar istället sin politiska ståndpunkt. Abortfrågan bör, enligt honom, vara upp till varje delstat. Journalisten ger sig inte utan fortsätter att pressa Trump i syfte att få konkreta svar på sina marginaliserande frågor.

Excerpt 6: Donald Trump (T) i Face The Nation intervju med John Dickerson (J)

1. J: Let me ask you a question about abortion (.) What would you do to further
2. restrict women's access to abortions, as president?
3. T: Well, look, look, I just, I mean I know where you're going and I just want to
4. say, a question was asked to me and was asked in a very hypothetical and was said
5. illegal, illegal (.) I've been told by some people that was an older line answer that
6. was an answer given in on, you know, basis of an older line from years ago very, on
7. a very conservative basis, uh, but
8. J: Your original answer you mean=
9. T: =My original
10. J: [About punishing the woman]
11. T: [But, but, I was just asked as] a [hypothetical]=
12. J: [Yeah]
13. T: [Hypothetically]
14. J: [(OHB)]
15. Hypothetically. Uh (.) the laws are set now on abortion and that's the way they're
16. going to remain until they're changed=
17. J: =Because you had said you wanted, you told Bloomberg in January that you believe
18. abortion should be banned at some point in pregnancy, where would [you do the ban?]
19. T: [Well first of all] I would have like to have seen this, you know, be a states
20. right, I would have, I would have preferred states rights, I think it would have
21. been better if it were up to states. But right know the laws are set and that's the
22. way the laws are.
23. J: But you have a feeling how they should change? There's a lot of laws you want to
24. change, you've talked about them, everything from [OHB] to torture, anything you'd
25. want to [change on abortion?]
26. T: [At this moment] the laws are set and I think we have to leave it that way=
27. J: =Do you think it's murder? Abortion?
28. T: (.) U:::m (2.0) I have my opinions on it but I'd rather not comment on it=
29. J: =You said you're very pro-life, [pro-life views that abortion as murder]
30. T: [I am pro-life, I am pro life] I mean I do have my opinions on it, I'd rather, I
31. just don't think it's an appropriate forum=
32. J: =But you don't disagree with that proposition that it's murder?
33. T: What proposition?
34. That abortion is murder?
35. T: No, I don't disagree with it

I ovanstående exempel tar journalisten upp abortfrågan. Journalisten frågar Trump vad Trump skulle göra för att vidare begränsa kvinnors tillgång till abort (rad 1-2). I frågan som journalisten ställer kommer ett antagande fram. Antagandet förefaller vara att Trump avser att vidta åtgärder för att vidare begränsa kvinnors tillgång till abort. I nästa tur refererar Trump till det tillfälle vid vilket han fick en fråga, som han beskriver som "hypotetisk" som ställdes till honom gällande abortfrågan veckan föreliggande intervju sändes och som journalisten i sin fråga om abort refererar till. Trump betonar att frågan var "hypotetisk", tillägger sedan att han inte avser att ändra abortlagarna såsom de vid dåvarande tidpunkt såg ut och att han anser att abortlagarna kommer förbli såsom de är tills de ändras (rad 3-14). Vidare tar upp ett uttalande Trump gjorde i januari år 2016. Uttalandet som journalisten tar upp att abort bör enligt Trump förbjudas i ett utav graviditetens stadier. Efter det journalisten Trump i vilket stadie han skulle förbjuda abort. Journalisten pressar Trump vidare för att få fram ett konkret ställningstagande rörande abortfrågan (rad 16-17). Trump svarar med att säga att det är någonting han anser bör vara upp till varje delstat. Journalisten fortsätter med

sin strävan att få fram ett konkret svar från Trump gällande abortfrågan. Han tar upp att Trump tidigare har varit tydlig med vilka lagar han vill ändra och frågar därefter vad han skulle vilja ändra när det kommer till abort (rad 23-25). På detta sätt vill journalisten få en bekräftelse från Trump på att det finns någonting gällande abortfrågan som han skulle vilja ändra. Trump upprepar att lagar rörande abort är fastställda och att han vill att dessa förblir som de är. Journalisten ger sig inte och frågar Trump om han anser att abort är mord. Det är en polär fråga, utformad med ett förväntat "ja" som svar. Det tillkommer från Trumps sida en längre paus än vanligt, vilket indikerar en problematisk situation. I stället för att uttrycka sin synpunkt i frågan väljer Trump att inte alls uttrycka någon synpunkt i frågan (rad 26). Journalisten ger sig inte utan säger till Trump att han tidigare deklarerat att han är pro-life och att abort enligt pro-life perspektivet anses vara mord. Trump instämmer med att han är pro-life men står samtidigt fast vid sitt beslut om att inte uttrycka någon synpunkt i frågan. Han tillägger att han inte tycker samtalet är ett lämpligt forum att, förmodligen syftar han på att diskutera abortfrågan. Att det är det som han avser att säga är inte säkert eftersom han blir avbruten av journalisten innan han hinner att avsluta sin mening (29-30). Eftersom journalisten enbart ute efter en konkret ett svar på sin fråga – ett svar som bekräftar att Trump är emot abort – är andra svar inte av betydelse i lika hög grad som det av journalisten eftertraktade svaret. Slutligen får journalisten Trump att fastslå att han inte är oense med synpunkten att abort *inte* är mord (rad 30-33). Journalistens sista fråga angående ämnet (rad 30), ger en tydlig preferens för instämmande svar vilket är vad journalisten slutligen får.

Nedanstående sekvens visar en för Trump ansiktshotande situation i vilken journalisten, genom att ta upp ett polariserat ämne, försöker att mota in Trump i ett hörn. Detta för att i praktiken visa hans fientliga inställning mot illegala immigranter. Journalisten frågar Trump hur han skulle behandla en medarbetare till honom som han fick reda på är en illegal immigrant. Som svar håller Trump fast vid sin ståndpunkt, nämligen att han skulle säga åt en sådan arbetare att återvända till sitt land. Vidare hävdar han att det kontroversiella ämnet, nämligen invandring, inte skulle diskuterats i det offentliga rummet om inte han gjorde det.

Excerpt 7: Donald Trump (T) i NBC News intervju med Katy Tur (J)

1. J: If you found out you had an illegal immigrant working for you and they were a
2. hard worker, how would you treat them?
3. T: I think that I would treat them probably, I'd have to tell them you have to
4. go back I think, you know?
5. J: What if they were supporting their family?
6. T: I would probably tell them you have to go back. I mean they're illegal
7. immigrants, I'd probably say you have to go back. Do I like doing that? No, I'm a
8. nice person, believe it or not, I mean I have a heart, but I would probably tell
9. them you have to go back. Look, we have anywhere from eleven to thirty one million,
10. our country doesn't even know can you believe this, the statistic are from 11 to 31
11. million (.) illegal immigrants in our country, we don't even know. Ok? We don't
12. even know. Nobody is able to tell me the number, used to be 11, now they think it's
13. 31 million, nobody even knows, it's a very sad situation but you have to create a
14. strong border and I didn't bring this up it wouldn't even be a subject [right now]

Journalisten frågar Trump i ovanstående sekvens hur han skulle behandla en som är anställd hos honom om han fick reda på att arbetaren är en illegal immigrant (rad 1-2). Journalistens val av fråga indikerar att journalisten gör anspråk på att få fram ett svar från Trump i vilket han bekräftar och betonar sin främlingsfientliga och rasistiska inställning mot illegala immigranter. Med andra ord syftar journalisten på att ställa Trump mot väggen. Trump säger att han skulle säga åt en sådan arbetare att återvända till sitt land (rad 3-4). Journalisten ställer en följdfråga – frågar vad Trump skulle göra om arbetaren försörjde sin familj (rad 5). Trump står fast vid sitt tidigare svar. Han säger att han i en sådan situation ändå skulle säga åt arbetaren att återvända till sitt land. Därefter tillägger han att det inte är någonting han skulle tycka om att göra för att han är en “bra” (“nice”) person och för att han har ett hjärta (rad 7-8). Han går över till att ange hur många illegala immigranter det finns i USA, med utgångspunkt i att talet är för högt, och upprepar slutligen att man inte skulle prata om invandring om inte han tog upp ämnet (rad 9-14). Noteras bör att det i journalistens fråga (rad 1) finns ett dilemma, vilket gör att oavsett vilket svar Trump ger är svaret på frågan hotande för hans politiska auktoritet. Å ena sidan vill man ha en empatisk och “barmhärtig” politisk ledare. Å andra sidan är en politiker, precis som alla medborgare, förpliktad att följa lagstiftningen. Att låta en illegal invandrare som försörjer sin familj stanna skulle kunna betraktas som barmhärtigt och empatiskt, men skulle emellertid vara lagbrytande. Att säga åt en illegal invandrare som försörjer sin familj att återvända till sitt land skulle vara i enlighet med lag, men kunna komma att uppfattas som okänsligt. Trump hanterar denna ansiktshotande situation genom att stå fast vid att han skulle säga åt en sådan arbetare att återvända till sitt land trots att det på grund av Trumps “goda hjärta” skulle vara ett svårt beslut att fatta. Därefter kopplar han situationen till ett större sammanhang – illegal invandring som ett problem och hot för USA:s sociala och ekonomiska välbefinnande.

I nedanstående exempel tar journalisten upp ett av Trumps Twitterinlägg från år 2012 i vilken han beskriver presidentvalet år 2012 som en ”bluff” och ”travesti”. Journalisten frågar Trump vad det är han menar med inlägget. I sitt svar fokuserar Trump på att prata om det, enligt honom, ”riggade” systemet och den, enligt honom, ”snedvridna” medierapporteringen.

Excerpt 8: Donald Trump (T) i ABC News intervju med George Stephanopoulos (J)

1. J: You've talked a lot about the fact that you think this election could be rigged,
2. I want to go back to 2012, you sent out a tweet
3. T: [The system, the system is rigged, election system is rigged]
4. J: [Election Day] 2012, "This election is a total sham and a travesty, we are not a
5. democracy", how was 2012 Election Day [rigged?]
6. T: [Because I look] at the way the media treats the republicans and conservatives
7. and I see the way it's so skewed if things are good, like this morning, I watched
8. one of the networks (.) they were devastated when the Bloomberg poll came out that
9. said I was leading. They were devastated when they went down and they interviewed
10. people on the lines waiting to vote yesterday (.) and they were like devastated
11. cause they couldn't find anybody in Florida, they couldn't find anybody wanting to

12. vote for- for (.) Hillary. Look, uh, it's so skewed, the media is part of the
 13. problem [(OHB)]
 14. J: [but you called] the whole election a sham and a travesty
 15. T: Well I think it was horrible the way they were treated in the media. The only
 16. thing worse is the way I'm being treated. Look, I'm being trea-, hey, it's
 17. record-setting bad treatment what I'm getting, it's the greatest pylon in the
 18. American history, I think beyond politics, the greatest pylon, and that's ok, I'm
 19. ok with it, because you know what? The people get it, the people understand what's
 20. going on George, they really get it, I go to these rallies and (.) they're starting
 21. to hate the media because they see it's all a big lie and, not all, but a lot of it
 22. is a big lie

Journalisten tar i ovanstående sekvens upp ett Twitterinlägg som Trump publicerade år 2012. I inlägget skrev Trump att presidentvalet detta år potentiellt var riggat. Trumps tal överlappar journalistens. Trump korrigerar journalisten genom att säga att det är valsystemet, inte presidentvalet, som är riggat (rad 3). Journalisten fortsätter med sin fråga och citerar vad Trump har skrivit i inlägget. I inlägget beskriver Trump presidentvalet år 2012 som en "bluff" och "travesti". Journalisten frågar Trump vad han menar med det han skrev i inlägget (rad 4-5). I sin svarstur uttrycker Trump hur han anser sättet republikaner och konservativa människor porträtteras i medier är snedrivet. Han berättar att arbetare på en av nyhetskanalerna var "förkrossade" när en av opinionsundersökningarna visade att Trump ledde. I sitt svar fokuserar han på den, enligt honom, partiska medierapporteringen (rad 6-13). Trumps narrativ är hotande för den institution som journalisten företräder. Däremot går inte journalisten till försvar när han avbryter honom (rad 14), utan upprepar och betonar Trumps ordval i Twitterinlägget. I sin svarstur betonar Trump att han anser att republikaner och konservativa behandlades på ett "fasansfullt" ("horribly") sätt av medier. Han tillägger att han av medier behandlas ännu värre och med hjälp av värdeladdade uttryck porträtterar sig själv som ett offer för mediernas, enligt honom, snedvridna och vilseledande rapportering.

3. Återkommande är att journalister argumenterar emot Trump för att motbevisa hans ståndpunkter. När detta sker tenderar Trump att, trots journalisternas strävan att motbevisa dem, i ännu högre grad hålla fast vid sina ståndpunkter och understryka dem.

I nedanstående sekvens påstår journalisten att invandring i USA har minskat och frågar Trump, i förhållande till sitt påstående, varför invandring ett stort ämne för honom. När Trump svarar på frågan argumenterar journalisten emot Trumps påstående genom att upp forskning som journalisten anser Trumps påstående inte stämmer överens med.

Excerpt 9: Donald Trump (T) i NBC News intervju med Katy Tur (J)

1. J: Immigration is down, why is this such a big topic for you right now?
 2. T: Immigration is a very big topic. Take a look at all the crime that's being committed. Go take a look at it, [look, I'm going to Arizona
 3. J: [the research says that crime, it does not match what you're saying, the
 4. research]

5. T: Depends on who's research]
6. J: The Pew Research, (.) which is independent [says
7. T: [don't be naive], you're a very naive person=
8. J: =The Pew Research says that there are (.) for (.) immigrants on the whole
9. create, uh=
10. T: =Come on try to get it get out. Try get it get out.
11. J: I'll get it out.
12. T: I mean I don't know if you're going to put this on television but you don't even
13. know what you're talking about. Try get it get out, go ahead.
14. J: Immigrants commit less crime than US foreign (OHB) citizens. There are less
15. immigrants in jails [than
16. T: You know what?], number one I disagree with it, number two whether it's true or
17. not illegal immigrants, I'm not talking about illegal immigrants, I'm talking about
18. illegal immigrants, I'm an immigrant, you're an immigrant, we're all immigrants.
19. [I'm talking about illegal]
20. J: [Illegal immigrants commit less crime] other than coming through illegally=
21. T: =I'm taking about illegal immigrants are causing tremendous crime, tremendous
22. crime and nobody wants to talk about it and that's why Fox, at least Fox and then
23. you won't leave this perhaps but at least Fox is being honest because they're now
24. talking about big league and if I didn't bring up the subject a number of weeks
25. ago, we wouldn't even be talking about illegal immigration right now.

Frågeturen i ovanstående exempel består av delar – ett påstående och en fråga. Det som utgör frågeturens förstadel är att journalisten påstår att invandringen är låg. Därefter frågar journalisten Trump varför invandring är ett så stort ämne för honom vid just dåvarande tidpunkt (rad 1). Det utgör frågeturens andradel. I sitt svar hävdar Trump att invandring är ett stort ämne och hänvisar till brottsligheten i landet. Journalisten pratar i mun på Trump (rad 3-4) och säger att Trumps påstående inte stämmer överens med forskningen. I stället för en ny fråga är det påståenden som följer Trumps svar. Inte längre är samtalet organiserat utefter frågor och svar, utan i stället utefter argument och motargument. Trump fliker in och säger att det beror på vems forskning journalisten refererar till (rad 6). I nästa tur förtydligar journalisten vilken forskning journalisten syftar på och betonar att forskningen är självständig. Journalisten syftar till att med hjälp av fakta motbevisa Trumps påstående. Trumps tal överlappar journalistens; Trump kallar journalisten naiv, vilket är en ansiktshotande och provocerande handling. Journalisten låter inte sig provoceras, försöker att säga klart sin mening, men hakar på orden (rad 9-10). Med en provocerande och utmanande ton, utmanar Trump journalisten att “få ut” (använder uttrycket “*get it out*”, vilket i denna kontext har en negativ konnotation) det som journalisten vill säga (rad 11). Vidare hävdar Trump att journalisten inte vet vad journalisten pratar om och återigen med en provocerande ton utmanar journalisten att få ut det som journalisten försöker säga (rad 14). Som svar på journalistens strävan att med fakta motbevisa Trumps ståndpunkt, försöker han att förlöjliga journalisten och därigenom ställa journalisten mot väggen. När journalisten lyckas säga vad journalisten ville säga (rad 15-16), blir journalisten avbruten av Trump. Han deklarerar att han inte håller med forskningen och understryker att han pratar om illegal invandring, med utgångspunkt i att journalisten, enligt Trump, till skillnad från honom syftar på invandring i allmänhet (rad 18-20). Journalisten korrigerar sitt uttalande, och tillägger ordet “illegal” (rad 21) (självreparation) i påståendet att illegala immigranter begår färre brott utom att illegalt passera över gränsen till USA. Trump ignorerar det och understryker återigen att det är illegal

invandring som han pratar om och att illegala immigranter begår “oerhörda”/”enorma” (“*tremendous*”) brott. Han tillägger och betonar att om inte han började att öppet prata om invandring, skulle ingen annan göra det. Han hävdar även att det förutom honom inte finns någon som vill prata om det (rad 22-26). Därigenom gör han anspråk på att vara uppriktig när det kommer till ett ämne som andra inte vågar vara uppriktiga om.

Nedanstående excerpt är ett ytterligare exempel på ovanstående fenomen. I nedanstående sekvens pratar journalisten och Trump om ett mål som Donald Trump vid denna tidpunkt var part i. Interaktionen kretsar kring Trumps kontroversiella uttalande om målets domare som enligt Trump är en mexikan. Att en, enligt Trump, mexikansk domare har att göra med ett mål som Trump är part i beskrev Trump i sitt tidigare uttalande som en intressekonflikt. I nedanstående exempel försöker journalisten att få Trump att bekräfta att hans ståndpunkt i frågan är rasistisk och argumenterar emot Trump gällande att domarens ursprung är mexikanskt.

Excerpt 10: Donald Trump (T) i CNN intervju med Jake Tapper (J)

1. J: I want to ask you about the comments you made about the judge in the [Trump
2. university case]
3. T: [Sure, sure]=
4. J: =You said that you thought it was a conflict of interest that he was the judge
5. because he's of Mexican heritage
6. T: [(OHB)]=
7. J: =even though he's from Indiana. Hillary Clinton, uh, said that that is a racist
8. attack on a federal judge
9. T: She's so wonderful, you know, I mean she's a woman that should be put in jail
10. for what she did with her emails and she's commenting on [this]
11. J: But what about] [(OHB)
12. T: But let me just, let me just tell you], it's very simple. I have a case where I
13. have thousands of people have taken this quest and thousands and thousands of
14. people have said "great reviews, great reviews". Fortunately just about everybody
15. that took the courses of sign day review, evaluation they call it, and it's gotten
16. tremendous marks, thous- I don't mean like two people, I mean [thousands
17. J: Okay]
18. T: I have a situation where the woman that brought the case, brought the case, she
19. was the plaintiff, she was the post, she was found to be a disaster for them as
20. witness because she gave an evaluation that was like the best evaluation you've
21. ever heard, wait just one second=
22. J: =Okay=
23. T: =And she did a tape like from your camera saying that this school was fantastic,
24. it was fantastic, they went to the judge and they said your honor, uh, we don't
25. want her anymore to be our plaintiff. So we say let's dismiss the case, that's
26. okay, let's dismiss the case (.) and he said "no I won't dismiss the case and she
27. doesn't have to be [their plaintiff]
28. J: [but what does it have to do with his heritage?]
29. T: [Let me tell you], I'll tell you what it has to do, I've had ruling after ruling
30. after ruling that's been bad rulings, okay? I've been treated very unfairly, before
31. him we had another judge, if that judge was still there this case would have been
32. over two years ago. Let me just tell you, I have had horrible rulings, I've been
33. treated very unfairly by this judge, now, this judge is of Mexican heritage, I'm
34. building a wall, okay? I'm building a wall, I'm going to do very well with the
35. Hispanics, the Mexican [(OHB)]
36. J: [So no] Mexican judge could ever be involved with a [case]

37. T: [Well]
 38. J: → that involves you?=
 39. T: =No, he's a member of a society where, you know, very pro Mexico but that's
 40. fine, it's all fine, [but I think]
 41. J: [I said that you're calling him to question his heritage]
 42. T: [I think he should (OHB) [himself
 43. J: [Because he's a Latino?
 44. T: [Then you also say] does he know the lawyer on the other side, I mean does he
 45. know the lawyer, you know a lot of people [say yes
 46. J: [But I'm not taking about that] I'm taking [about
 47. T: Thats another], that's another problem=
 48. J: =But you're invoking his race
 49. T: [Here's what I'm saying
 50. J: [whether or not] he could do his job=
 51. T: =Jack, I'm building a wa:ll, okay? I'm building a wall, I'm trying to keep
 52. business out of Mexico. Mexico is fine, there is nothing=
 53. J: =But he's Ame[rican
 54. T: [The Mexican]
 55. J: he's an American]

I följande exempel inleder journalisten ämnet med att ta upp hur Trump uttalade sig om målets domare. Journalisten tillägger att Hillary Clinton beskrev Trumps uttalande som en “rasistisk attack” på en federal domare (rad 1-8). Det reagerar Trump direkt på; i nästa tur, med ironi, beskriver han henne som “underbar” (“*wonderful*”) och tar upp Hillary Clintons mejlskandal. Journalisten försöker att avbryta Trump (rad 11), men blir snabbt avbruten av Trump, som från Hillary Clintons fall går över till att framställa sitt universitet i en positiv dager (rad 12-16) och berättar därefter varför han anser domarens beslut i målet är orättvisa (18-27). Journalisten frågar vad det har att göra med domarens etniska härkomst (rad 28). Trump upprepar att domaren fattar orättvisa och tillägger att han anser att domarens etniska härkomst är Mexiko. Han avslutar sitt svar med att deklarerar att han kommer att bygga en mur mellan Mexiko och USA. Han svarar således inte på journalistens fråga. Ämnet i sig är ansiktshotande för Trump. För att rädda ansiktet fokuserar Trump på att framställa sitt universitet i en positiv dager och målets domare i en negativ dager. Det framgår således av hur Trump i följande sekvens svarar på journalistens fråga att Trump inte avser att ge journalisten ett konkret svar på journalistens fråga. Det beror på att Trumps mål förefaller att utnyttja det utrymme för svar som han får av journalister för att bygga upp och försvara sitt politiska anseende, snarare än att ge journalisten det svar som journalisten förväntar sig att få från Trump. Medan journalisten ständigt försöker komma till saken, blir han överröstad av Trump som under interaktionens strävar att påtvinga sitt eget narrativ.

Nedanstående exempel är en fortsättning av samtalsdeltagarnas ovanstående interaktion kring samma samtalsämne. Journalisten pressar Trump genom att argumentera emot honom gällande domarens nationalitet och med sina argument strävar efter att bekräfta uttalandets rasistiska karaktär. Trump står fast vid sitt narrativ.

Excerpt 11: Donald Trump (T) i CNN intervju med Jake Tapper (J)

1. J: =Is it not, what Hillary Clinton says this is a racist attack and you reject
2. that, if you are saying he can't do his job because of his race, is that not a
3. definition of racism?
4. T: I don't think so at all=
5. J: =No?
6. T: =No, he's proud of his heritage, I respect him for [that
7. J: But you're saying] he can't do his job because of this
8. T: Look, he's proud of his heritage, okay? I'm building a wall. Now I think I'm
9. going to do very [well with Hispanics
10. J: He's a legal citizen]
11. T: You know] why I'm going to do well with the Hispanics? Because I'm going to
12. bring back jobs and they're going to get jobs right now, they're going to get jobs.
13. I think I'm going to do very well with Hispanics but we're building a wall. He's a
14. Mexican, we're building a wall between here and Mexico. The answer is he (.) is
15. giving us a very unfair rulings. Rulings that people can't even believe. This case
16. should have ended years ago on summary judgment. The best lawyers, I have spoken to
17. so many lawyers they said this is not a case this is a case that should have ended=
18. J: =I've=
19. T: =This judge is giving us unfair rulings. Now I say why. Well, I want to, I'm
20. building a wall, okay? And it's a wall between Mexico, not another country, [in my
21. J: [He's not, he's from Mexico
22. T: In my opinion
23. J: he's from Indiana]
24. T: He is of Mexican heritage and he is very proud of it=
25. J: You're not from Scotland
26. T: [Excuse me
27. J: because you have Scottish heritage
28. T: Hey, you know] what? I'm not building a wall between Scotland and the [United
29. States
30. J: I have two more questions] I'm running out of time.

I ovanstående sekvens fortsätter journalisten att pressa Trump i strävan att få honom att bekräfta att hans ståndpunkt gällande målets domare är rasistiskt. Journalisten refererar återigen till att Hillary Clinton beskrev Trumps uttalande som en "rasistisk attack". Efter det ställer journalisten en fråga med en tydlig preferensstruktur – en tydlig preferens för ett instämmande svar. Han frågar om Trump om att påstå att domaren på grund av sin etniska härkomst inte kan utföra sitt jobb är en definition av rasism (rad 1-3). Journalistens fråga är ansiktshotande då journalisten genom att ställa den strävar att få Trump att bekräfta att han uttalade sig rasistiskt om domaren. Det skulle per automatik innebära att Trump håller med Hillary Clintons uttalande som journalisten tar upp i frågeturen (rad 1-3). Ett bekräftande svar från Trump skulle inte vara en handling i samstämmighet med den bild som han strävar efter att måla upp av sig själv. Han hanterar denna ansiktshotande situation genom att förneka att hans påstående är rasistiskt. I sitt svar betonar Trump att han *inte alls* anser det är en definition av rasism att anse att man på grund av sin etniska härkomst inte kan utföra sitt jobb (rad 4). Han tillägger därefter att han respekterar att domaren är stolt över sin etniska härkomst (rad 6).

Journalisten ger sig inte. Han påminner Trump att han påstod att domaren inte kan utföra sitt arbete på grund av sin etniska härkomst (rad 7). Samtalsstrukturen övergår från fråga-svar-struktur till en bestående av argument och motargument i vilken journalisten och Trump pratar i mun på varandra. Trump svarar med att upprepa att domaren är stolt över sin etniska

härkomst och betonar återigen att Trump att han vill bygga en mur mellan Mexiko och USA (rad 8). Journalisten argumenterar att domaren är en laglig medborgare (rad 10), vilket Trump ignorerar och i stället fokuserar på att hävda att han som president kommer att “komma överens” med spanjorer eftersom han kommer att säkerställa dem jobb. Han upprepar därefter att domaren är en mexikan och att domaren fattar orättvisa beslut (rad 11-17). Journalisten argumenterar återigen att domaren inte kommer från Mexiko utan kommer från Indiana (rad 21-23). Återigen svarar Trump med att påstå att domaren är en mexikan som är stolt över sin etniska härkomst (rad 24). På detta sätt visar han att han kommer att stå fast vid sin synpunkt. Journalisten tar upp ett ytterligare argument (rad 25-27), på vilket Trump svarar genom att återigen betona att han vill att bygga en mur mellan Mexiko och USA (rad 28-29). Återigen upprepar han således det som han redan i början av sekvensen deklarerade. Efter det inser journalisten att tiden håller på att ta slut och att han har ytterligare två frågor att ställa (rad 30).

I strävan att uppnå sin agenda, hamnar journalisten och Trump i en cirkel av argument och följande motargument i vilken både journalisten och Trump ständigt upprepar sig själva och sina ståndpunkter. Detta utan att i det finna en gemensam grund. Varken journalisten eller Trump visar i detta exempel någon samarbetsvilja. Bristande samarbetsvilja är, enligt Brown & Levinson (1987), ett ansiksthot.

4. Återkommande ställer journalisterna provokativa och i fråga om Trumps politiska anseende, förlöjligande frågor. När detta sker tenderar Trump att gå till försvar och porträttera sig själv som en vinnare.

I nedanstående exempel tar journalisten upp ett utav Trumps uttalanden i vilken han hävdar att man, när man kommer in i ett nytt system, snabbt bör lära sig hur systemet fungerar och ”vinna som ingen någonsin hur vunnit”. Dessa ord använder journalisten emot Trump. Med utgångspunkt i att en av Trumps politiska motståndare fick i en av delstaterna fler delegater än honom frågar journalisten Trump om att vinna som ingen någonsin vunnit är någonting som Trump kommer att göra.

Excerpt 12: Donald Trump (T) i Face The Nation intervju med John Dickerson (J)

1. J: Your argument about the presidency is you'll come into a new system, learn about
2. it fast and win like nobody's ever won before. With this delegate fight (.) it's a
3. new system, you got to get up to speed on it, do you feel you're gonna win like
4. never before? Because [Ted Cruz just took these delegates in Louisiana]
5. T: [Wait, John, John we're talking about one state] excuse me=
6. J: =Yeah
7. T: Excuse me.
8. J: It's one state, [but
9. T: [Ted] Cruz was gonna win Alabama and Arkansas and Mississippi and he was going
10. to win Kentucky and he was gonna win all of these states. I won them all, so let's
11. not get carried away with, you know, we don't know what we're doing

12. J: Right (.) [But you feel like you do know it?]
13. T: [I won twenty two states], he's won six or five or seven, I've won twenty two
14. states so let's not get carried away with we don't know what we're doing. Uh, the
15. one state that I told you about was Louisiana but I've won a tremendous. Now, on
16. top of that I have almost three hundred more delegates than him so I think I know
17. something about what I'm doing. And more importantly in a true sense, from a, you
18. know, democracy sense I have millions of votes more than anybody else. Millions.
19. Millions. That should mean something too. I know in the system it doesn't mean
20. anything but I have millions more votes than Ted Cruz

I ovanstående exempel tar journalisten upp Trumps tidigare kommentar gällande att kandidera till presidentposten. Journalisten säger att Trump tidigare har sagt att det gäller att lära sig snabbt om ett nytt system som man kommer in i och ”vinna på ett sätt som ingen någonsin har vunnit”. Med Ted Cruz som i en delstat fick fler delegater än Trump som referenspunkt frågar journalisten om Trump kommer att vinna på ett sätt som ingen har någonsin vunnit på. Frågan är provocerande och utmanande. Med utgångspunkt i hur Trump i tidigare analyserade intervjuer svarade på en sådan typ av frågor kan en konstatera att ett defensivt svar från Trumps sida är någonting att förvänta sig. Turkonstruktionen visar att journalisten använder Trumps egna ord emot honom. Det gör han på ett indirekt sätt – han kopplar dessa till en händelse som visar att Trumps ord verkar inte stämma i praktiken. I fråga om Trumps politiska anseende är det därför en förlöjligande, ansiktshotande handling; (Brown & Levinson, 1987). Det får Trump att gå till försvar. Han hävdar att det enbart handlar om en stat och tar vidare upp stater som Ted Cruz skulle ha vunnit men som Donald Trump vann i stället. Vidare uttrycker han att man inte bör förhastna sig med antaganden som det att han inte vet vad han håller med (*“Let's not get carried away with what we're doing”*) (rad 9-11). Vidare pratar Trump och journalisten i mun på varandra (rad 12-13). Journalisten frågar om han känner att han vet vad han håller på med. Trump ignorerar det och fokuserar i sitt svar på att lyfta fram det som indikerar ökat folkligt stöd för hans politiska kampanj och som indikerar att han “vet vad han håller på med”. Han avslutar sin tur med att hävda att han har miljoner fler röster än Ted Cruz (rad 13-19).

I nedastående sekvens pratar journalisten och Trump om internationell diplomati. I sitt sätt att ställa frågan kan journalisten uppfattas som föga aggressiv och journalistens ordval i fråga om Trumps anseende som förlöjligande och utmanande.

Excerpt 13: Donald Trump (T) i NBC News intervju med Katy Tur (J)

1. J: International diplomacy is a delicate thing. You have to watch what you say and
2. (.) how can anybody expect that you're going to be able to get into the White House
3. and watch your mouth when you were so widely uh panned for these Mexican- Mexico
4. comments. How are you going to be able to hold your tongue (.) and not piss off
5. other countries?
6. T: The, uh, do you want to change the word? Are you allowed to use that word on
7. television?
8. J: And not anger other countries.
9. T: So (.) I will tell you this. I've made a lot of money against China, I've made a
10. lot of money in all of these countries. I have great relationships with these

11. countries. If you take a look at what's going on in terms of relationship with the
12. United States, everybody hates us. Hillary Clinton was the worst secretary of
13. states in the history of the United States. Hillary was the worst in the history of
14. the United States. There's never been a Secretary of States so bad as Hillary. The
15. world blew up around us, we lost everything including all relationships. There
16. wasn't one good thing that came out of that administration or her being secretary of
17. states. I have great relationships. If you look at business week magazine they did
18. a story on ten things that China most wants. One of the ten things, anything trump.
19. Anything trump. And I'm the toughest critic there is on China. People have to
20. respect you, China, (.) Mexico, we don't have a good relationship with Mexico, look
21. at Sargent Tamarise, (.) he goes over there (.) and they put him in jail. We didn't
22. even have people that know how to talk to him, finally he came out long after he
23. should have been out. It was a disgrace

Frågesturen består av två delar; påståenden och en fråga (rad 1-5). Journalistens påstår att internationell diplomati är ett ömtåligt område inom politik i vilket det gäller att en passar sig för vad en säger. Det utgör frågesturens första del. Efter det kommer frågesturens andradel. Journalisten frågar Trump hur någon kan förvänta sig att Trump kommer kunna ta sig in i det vita huset och vakta sin mun (detta uttryck betonas av journalisten med rösten) samtidigt som han av många är kritiserad för sina kommentarer gällande Mexiko. Efter det omformulerar journalisten frågan. Journalisten frågar Trump hur han kommer att kunna hålla tungan i styr (detta uttryck betonas av journalisten med rösten) och inte förarga (journalisten använder uttrycket "*piss off*" som har en negativ konnotation) andra länder (rad 1-5). Det utgör frågesturens andradel. Inte bara är frågan konfrontativ – journalistens negativt laddade ordval förmedlar kritik och ogillande gentemot Trump vilket, enligt Brown och Levinson (1987) är en ansiktshotande handling. Därtill ifrågasätter journalisten Trumps retoriska kompetens vilket också är hotande för hans politiska anseende.

Trump bemöter denna ansiktshotande situation genom att föreslå att journalisten byter ordet "*piss off*" mot ett annat ord. Därtill frågar Trump journalisten om journalisten får använda detta ord i tv (rad 6-7). Denna handling är ansiktshotande för journalistens professionella anseende. Förslag och råd är enligt Brown och Levinson (1987) en ansiktshotande handling. Detta exempelvis i föreliggande fall i vilket Trump indirekt påminner och korrigerar en mediearbetare om hur man får och inte får uttala sig i tv. Som svar på journalistens ansiktshotande fråga påminner Trump journalisten om vilka regler som gäller för hur man får uttrycka sig i tv; påpekar att journalisten i fråga om ordval har gjort ett misstag. Det i sig är ansiktshotande för journalistens professionella anseende (Brown & Levinson, 1967) på det vis att journalistens professionella auktoritet därigenom ifrågasätts. Journalisten korrigerar sig själv och byter ordet "*piss off*" mot "*anger*" (rad 6-7). Först då går Trump över till att svara på journalistens fråga. I sitt svar betonar Trump att han har en bra ("*great*") relation med andra länder. Därefter går han över till att hävda att andra länder "*hatar*" USA. I sitt svar tar han även upp Hillary Clinton. Upprepade gånger beskriver han henne som en dålig utrikesminister. Efter det beskriver han sig själv som den tuffaste kritikern mot Kina och upprepar återigen att han har en bra relation med andra länder, men att USA inte har bra en

relation med andra länder (rad 10-23). I sitt svar fokuserar han på att måla upp en positiv bild av sig själv och en negativ bild av andra.

I nedansående sekvens påstår journalisten att veckan under tiden intervjun publicerades var för Trumps politiska kampanj den ”värsta” veckan, vilket Trump förnekar. Journalisten håller emellertid fast vid sin ståndpunkt.

Excerpt 14: Donald Trump (T) i Face The Nation intervju med John Dickerson (J)

1. J: There has been a lot of commentary this week that this has been the worst week
2. in your campaign. A lot of people want to stop you. Are they succeeding?
3. T: I don't know if it's been the worst week in my campaign I think I've had many
4. bad weeks and I've had many good weeks, I don't see this is the worst week in my
5. campaign but uhh certainly I've had some weeks you've done reporting on them where
6. that was the end and the next week you see poll numbers when went up and everybody
7. shocks so, yeah people want to stop me because I'm leading by a lot, the now polls
8. that had come out having me leading by just about more than ever. NBC had a very
9. good national poll that just came out, I guess I'm leading very big in New York and
10. Pennsylvania
11. J: But you're down by ten in Wisconsin, you had a week where ab- abortion rights,
12. where everybody on both sides of the abortion issue didn't know what your position
13. was, your campaign [manager was]
14. T: [that was, that was] a hypothetical question if abortion is illegal, uh, the
15. bottom line is that, it's, it is the doctors fault but that was just asked as
16. hypothetical
17. J: Well I want to get back to that in a minute but your campaign manager is charged
18. this week, that's not a good week

I ovanstående exempel består journalistens frågetur (rad 1) av tre delar; två påståenden och en fråga. Journalisten säger att det veckan intervjun sändes kommenterades mycket om att det var den värsta veckan i Trumps politiska kampanj och att många vill stoppa Trump. Vidare frågar journalisten om det är någonting de håller på att lyckas med. Både frågeturens första del och frågeturens andra del är provocerande och utmanande när det kommer till hans professionella anseende. Med utgångspunkt i att Trump inte visar acceptans mot den kritik som riktas mot honom kan man konstatera att journalistens val av påståenden är för Trump utmanande och förlöjligande, vilket i enlighet med Browns och Levinson (1987) är ansiktsshotande. Förutom att sättet frågan formulerades av journalisten är för honom ansiktsshotande, ger den en tydlig preferens för ett instämmande svar. Detta gör inte journalisten för att han förväntar sig ett ”ja-svar”, utan för att provocera fram en från Trumps sida kontroversiell respons. I nästa tur uttrycker Trump att han inte håller med om att det i hans politiska kampanj är den värsta veckan och tar upp opinionsundersökningarna som visar att det folkliga stödet för hans politiska kampanj har ökat (rad 3-10). I stället för nästa fråga tar journalisten fram ett motargument. Han säger att stödet för Trumps politiska kampanj är lägre i en av delstaterna, och att Trump är otydlig gällande hur han ställer sig till abortfrågan. Trump avbryter (rad 13-14) och börjar att kommentera journalistens anmärkning rörande abortfrågan. I nästa tur informerar journalisten Trump att journalisten kommer att gå tillbaka till detta ämne (abortfrågan), tillägger att Trumps kampanjansvarig blev fälld och avslutar sin

tur med att återigen påstå att det inte var en bra vecka för Trumps politiska kampanj (rad 17-18). En kan uppfatta att journalisten på detta vis påtvingar sitt negativa narrativ, vilket kan upplevas som ett offensivt och ansiktshotande sätt att sätta ton för interaktionen.

7. Slutdiskussion

Syftet med denna studie var att undersöka hur interaktionen mellan journalister och Donald Trump gick till i direktsända intervjuer under tiden presidentvalet år 2016 ägde rum. Analysen kretsar kring följande frågeställningar: Hur förhåller sig samtalsdeltagarna sig till sina fördefinierade roller? Vilka ansiktshotande handlingar förekommer i interaktionen? Hur hanteras dessa av samtalsdeltagarna?

Journalistens fördefinierade roll går ut på att, i kontext av bland annat en politisk intervju, granska den politiska makten och ställa politiker till svars (Rosentiel & Kovach, 2021). Politikerns fördefinierade roll går ut på att driva sin politiska agenda vilket en nyhetsintervju är en arena på vilken detta kan åstadkommas (Clayman & Heritage, 2002). Analysen visar att journalister under interaktionens gång återkommande tar upp andra politiker som riktar kritik mot Trump och hans politiska vision, eller på något annat vis uttalar sig negativt om honom. I dessa situationer tenderar Trump att framställa sig själv och sin politik i en positiv dager och andra politiker i en negativ dager. Vidare tenderar att han att i dessa situationer porträtter sig själv som ett offer för ständig kritik och attack från andra politiker och offentliga personer och som den av medier och andra politiker ”orättvist behandlade”. Ett annat återkommande mönster är att journalister under intervjuerna tar upp Trumps kontroversiella uttalanden och skandaler. Det tenderar Trump att besvara genom att förneka det som inte stämmer överens med ”verkligheten” och därefter byta agenda och prata om sin politik. Återkommande argumenterar journalister emot Trump i strävan att motbevisa hans kontroversiella ståndpunkter och teorier. När detta sker tenderar Trump att i ännu högre grad hålla fast vid dessa och i ännu högre grad betona dem. Slutligen ställer journalisterna återkommande provokativa och, i fråga om Trumps politiska anseende, förlöjligande frågor. I sitt svar tenderar Trump att gå till försvar och porträtter sig själv som en vinnare. Journalisternas konfrontativa intervjuteknik svarar Trump på genom att sträva efter att förstärka den bild som han målar upp sig själv, nämligen folkets främsta företrädare och ett offer för systemet. Journalisternas återkommande konfrontativa, stundvis aggressiva, ton under interaktionens gång väver han in i sin retorik som ett komplement till denna bild. Det är en utmärkande aspekt av hans populistiska retorik

7.1 Hur förhåller sig journalisterna till Donald Trump?

Av de i föreliggande undersökning utvalda sekvenserna framgår att journalisterna till stor del är kontradiktoriska (*adversarial*) i sitt sätt att, under intervjuerna, förhålla sig till Donald Trump. Att vara kontradiktorisk innebär med andra ord att vara motstridig, vilket är ansiktshotande. Det är en slags kritik som riktas mot talaren, vilket i enlighet med Brown och Levinsons (1987) artighetsteori är en ansiktshotande handling. Ytterligare ett återkommande mönster är att journalisterna tar upp andra politikernas negativa, ofta förlöjligande, uttalanden om Trump. Detta allt från förolämpande tillnamn till förolämpande kommentarer i vilka Trump och hans politiska verksamhet på något vis ifrågasätts och kritiseras. Att “sprida”

negativa nyheter om någon är enligt Brown och Levinson en ansiktshotande handling. Detta framför allt för samtalsdeltagarens positiva ansikte, vilket rör individens behov av att uppskattas och accepteras av andra (Brown & Levinson, 1987).

Ett återkommande mönster i analysen är att journalister eftersträvar att, genom sitt val av ord, frågor och motargument mota Trump in i ett hörn. Detta i syfte att både provocera fram och visa hur han som politiker och hans kontroversiella ståndpunkter avviker från det konventionella och av den stora allmänheten acceptabla. Detta görs av journalisterna för att få Trump att bekräfta sina kontroversiella, avvikande ståndpunkter. Därtill görs detta även för att genom *political positioning questions*, däri framförallt marginaliserande frågor, få Trump att bekräfta att hans politiska ståndpunkter är avvikande. Det stämmer överens med vad Clayman (2016) kommer fram i sin studie om politiskt ställningstagande i möten mellan politiker och journalister. I strävan att få fram det avvikande tenderar journalister att tänja på gränserna inom det legitimt kontroversiella i avvikelsezonen riktning genom att ställa marginaliserande frågor. Detta med största sannolikhet eftersom det anses vara av nyhetsvärde. Resultatet visar att amerikanska journalister i möte med Trump ofta tar upp ”farligt” känsloladdade ämnen, vilket kan sägas gälla för ämnen och värderingar som befinner sig inom avvikelstens zon. Det är enligt Brown och Levinson (1987) ansiktshotande. Frågor rörande politiskt ställningstagande är snäva, ställs med en specifik förutfattad agenda och syftar till att få fram en specifik ståndpunkt eller av politikern föredragen politisk princip (Clayman, 2016). Man kan utifrån det och analysen där dessa frågor återkommande framkommer konstatera att det är ett sätt för journalister att få fram en bekräftelse av antingen deras egna, föredragna narrativ eller ett narrativ journalister *föreställer sig* förespråkas av deras publik. Det är ansiktshotande för Trumps negativa ansikte eftersom det utgör ett hot mot hans handlingsfrihet och bestämmanderätt (Brown & Levinson, 1987). Detta på så sätt att han pressas till att ge av journalisterna önskade, eftertraktade, nyhetsvärldiga svar. I dessa situationer är ett återkommande mönster att han blir defensiv. Å ena sidan kan man konkludera att han går till försvar för att upprätthålla sitt politiska anseende som i huvudsak bygger på ett mediefientligt förhållningsätt. Å andra sidan kan man konkludera att han gör det för att inte böja sig när han av journalisterna på olika sätt pressas.

7.2 Hur förhåller sig Donald Trump till journalisterna?

Som rationella varelser antar människor strategier för att minimera ansiktshot – handlingar som riskerar att skada individens och/eller andras anseende (Brown & Levinson, 1987). Handlingar som motverkar ansiktshot (Brown & Levinson, 1987) benämner Goffman (1967) i sin ansiktsteori som arbete med ansiktet (*face-work*). Individen använder dessa beteenden för att inte “tappa ansiktet” och därigenom undvika att konfrontera känslan förlägenhet och känslan av undermålighet i fall när ansiktet tappas/förloras. Sådana beteenden är vanligtvis vanemässiga och standardiserade (1967). Dessa används återkommande av Trump i situationer när journalister ställer ansiktshotande frågor och under

interaktionens gång tar upp ansiktshotande ämnen. Ett återkommande mönster gällande hur Trump hanterar dessa är att framställa politiker som kritiserat honom eller uttalat sig negativt om honom i en negativ dager och porträtter de som inkompetenta och oärliga. Sig själv porträtter han återkommande som illa- och orättvist behandlad, framgångsrik och kompetent. Han tenderar att underbygga detta med exempel på vad han har uppnått under sin karriär. Återkommande hävdar han att den negativa kritiken inte stämmer överens med hur han "verkligt" är och framställer den kritik som riktas mot honom som lögn. Därefter tenderar han att byta agenda och återkomma till att prata om sina egna politiska kontroversiella ståndpunkter.

För att skydda och upprätthålla både sitt personliga och sitt politiska anseende utnyttjar Trump journalisternas jakt efter det avvikande och kontroversiella. Utan att explicit besvara journalisternas polära, ofta ansiktshotande frågor och utan att ta ansvar för sina uttalanden och handlingar förnekar han journalisternas perspektiv i frågor som tas upp av dem. Vidare, oavsett om hans svar har någonting att göra med journalisternas svar eller inte, övergår han till att sprida och påtvinga sitt narrativ. Återkommande han målar upp sig själv som ett offer till hans "sabotörer". På detta sätt räddar han sitt negativa ansikte och hävdar sitt territorium. Med detta förstärker han en väsentlig aspekt av den bild som han regelbundet målar upp av sig själv – en måltavla för ständig attack och kritik från mediernas och samhällselitens sida; ett offer; den orättvist behandlade.

7.3 Hur gick interaktionen till mellan journalisterna och Donald Trump?

När Donald Trump uttrycker sina kontroversiella ståndpunkter tenderar samtalsstrukturen att övergå från en bestående av fråga-svar till en bestående av argument och motargument. Detta till den grad att intervjuens konventionella upplägg, nämligen ett fråga-svar upplägg i stället blir till ett disputerande. När detta sker, är ett återkommande mönster att journalisterna och Donald Trump båda håller sig till sitt narrativ. I sitt val av påståenden strävar journalisterna att motbevisa Trumps påståenden. Oavsett journalisternas val av motargument och påståenden håller sig Trump till sitt narrativ och sina ståndpunkter som han, återigen oavsett journalisternas val av påståenden och motargument, tenderar att upprepa och återkommande betona.

Detta "ansiktskyddande" beteende (Goffman, 1967) från Trumps sida är ansiktshotande för journalisternas professionella anseende. Påminnelser, vilket i Trumps fall är de ståndpunkter som Trump under interaktionens gång ständigt betonar, är ansiktshotande. Ståndpunkterna som ständigt betonas av Trump avser vanligen anklagelser riktade mot någon annan, förolämpningar, motsägelser, avvikande ståndpunkter när det kommer till känsliga och kontroversiella ämnen och är av ansiktshotande karaktär. Att upprepa dessa, utföra denna ansiktshotande handling, var ett sätt för Trump att driva sin politiska agenda. Under

interaktionens gång var dessa upprepningar ansiktshotande; Trump kommunicerade till samtalsdeltagarna att dessa ståndpunkter *bör* lyssnaren komma ihåg. Journalisterna är förpliktade att tjäna allmänheten genom att vara självständiga bevakare av makten och genom att vara sanningsenliga. Dessa är journalistikens grundläggande principer (Rosentiell & Kovach, 2021). Det gör i sin tur journalisterna förpliktade att inta ett kritiskt förhållningssätt gentemot politikern. Detta i synnerhet när journalisterna möts av grundlösa, avvikande och osanna påståenden och alternativ fakta, vilket journalisterna ständigt behövde konfrontera i samtal med Trump. Journalisterna måste då gå in i vaktarhundrollen, vara konfrontativa och påtala osanna och avvikande påståenden. Genom att gå in i denna roll och utföra sådana beteenden – i samstämmighet med vaktarhundrollen – skyddar journalister och upprätthåller sitt professionella anseende.

Under interaktionens gång har båda parter ett ansikte att skydda och upprätthålla. Undersökningen visar att både journalister och Donald Trump tenderade att under interaktionens gång hålla sig till sitt narrativ, sina ståndpunkter, sin agenda och sina principer. Detta i strävan att upprätthålla och skydda sitt professionella anseende. På detta sätt kommunicerade journalisterna och Trump en uppenbar, bristande samarbetsvilja till varandra – en, enligt Brown och Levinson (1987), ytterligare ansiktshotande handling. Den bristande samarbetsviljan tog sig som tydligast uttryck när samtalsstrukturen övergick till en bestående av argument och motargument, vilket var ett återkommande mönster i interaktionen mellan journalisterna och Trump.

I Goffmans (1967) arbete finns en ackurat illustration av hur journalisternas och Donald Trumps ömsesidiga attityd påverkande interaktionen. Om en individ antar att hans/hennes agerande i samstämmighet med sitt ansikte kommer att, eller bör oförbehållsamt accepteras av mottagaren blir samtalet en arena på vilken en match eller tävling äger rum. Att på den andres bekostnad framställa fördelaktiga fakta om en själv och att med omsorg hålla sig borta från ”oförlåtliga” motsägelser i fråga om det ansikte man agerar i enlighet med blir i sådana fall till interaktionens främsta mål (Goffman, 1967). I många avseenden påminner denna interaktionsbeskrivning om interaktionen mellan amerikanska journalister och Trump. Så fort interaktionen mellan parterna gick över från att vara strukturerad utefter frågor och svar, till att vara strukturerad utefter argument och motargument säkerställdes Trump med ett stort spelutrymme för att sprida sitt politiska narrativ och upprepa sina nyckelslogan och politiska ståndpunkter.

Den som lyckas att framställa sig i en fördelaktig dager och andra i en ofördelaktig dager och den som lyckas visa att hen hanterar interaktionen bättre än sin samtalspartner är interaktionens vinnare när det kommer till den ovannämnda aggressiva interaktionsstilen, skriver Goffman (1967). Vidare är bevis för denna vinst av större betydelse än övrig information. Slutsatsen är emellertid inte att Trump förefaller vara interaktionens vinnare.

Det förefaller snarare att intervjuernas samtalsstruktur säkerställde honom ett stort utrymme för att sprida sitt populistiska narrativ. Vidare förefaller det att journalisternas trogenhet till journalistikens grundläggande principer och deras professionella anseende har utnyttjats av Trump till fördel av hans politiska anseende. En kan konstatera att journalisternas trogenhet till sin professionella mission var Donald Trump till hjälp när det kommer till att upprepa de mest väsentliga delarna av hans populistiska retorik. Ju aggressivare och ju mer envisa journalisterna var, desto mer han höll fast vid sina ståndpunkter. Med utgångspunkt i valresultatet år 2016, var det slutliga utfallet att han lyckades att få sin kontroversiella, populistiska retorik igenom och vann presidentvalet. En kan konkludera att hans mål, snarare än att vara övertygande i sitt sätt propagera sin politiska vision, var att dominera diskursen. Som Andersson (2002) skriver, oväsentligt är huruvida uppmärksamhet som populismen får i media är positiv eller negativ eftersom all uppmärksamhet gynnar populism.

Vidare kan man, precis som McDevitt och Ferucci (2017) konstaterade, dra slutsatsen att de amerikanska medierna har missförstått populism. Man kan också påstå att de amerikanska medierna har förbisett hur hårfin gränsen är mellan sanning och lögn. Som Hannah Arendt (1972) uttrycker i sin essä om politiska lögn, "Lies are often much more plausible, more appealing to reason, than reality, since the liar has the great advantage of knowing beforehand what the audience wishes or expects to hear. He has prepared his story for public consumption with a careful eye to making it credible." (s. 7). Att höra en lögn upprepade gånger gör lögnen familjär och enklare att tro på. Det är upprepning som är avgörande (Rosentiell & Kovach, 2021).

Nyhetsintervjuerna var, precis som de är för alla politiker, även för Trump, en av hans arenor på vilka han realiserade sina politiska mål. Med sin kontroversiella politiska retorik riktade han sig till en specifik målgrupp. Givetivs riktade han sig således till den målgrupp som hans politiska retorik talade till. Den målgrupp som han hävdade vara företrädare för och den målgrupp dess stöd för hans politiska kampanj dess politiska stöd resulterade i hans valseger år 2016. De ansiktshotande handlingarna som av journalisterna riktades mot Trump riktades på ett indirekt sätt till de som vid denna tidpunkt stod bakom honom och som dessutom visade sig utgöra en betydande del av USA:s befolkning. Någonstans i sitt principfasta förhållningssätt till sitt professionella ansikte och i sitt principfasta sökande efter kontrovers förbisåg journalisterna sin publik. Denna slutsats är i sin tur i linje med vad McDevitt och Ferucci (2017) kom fram till i sin studie – år 2016 riktade sig de amerikanska medierna till "föreställd" publik.

Föreliggande studie och studiens tidigare forskning visar att det förefaller finnas en stark korrelation mellan mediernas förhållningssätt till politiker och det politiska spelet. Förutom att det så är fallet rörande hur medier rapporterar om politiker gäller detta inte minst hur journalister förhåller sig till politiker i nyhetsintervjuer. Vad som uppenbaras och vad som

kommer fram i nyhetsintervjuer nämligen både reflekterar och bidrar till journalistikens och politikens aktuella läge. Detta genom att nyhetsintervjuer utgör en offentlig arena för bland annat politiker att på denna driva sin agenda (Clayman & Heritage, 2002). Vidare samtalsanalytisk forskning bör slutligen i högre grad fokusera på politiska nyhetsintervjuer med utgångspunkt i ansikte, vilket görs i denna studie. Studien visar nämligen att vad som påverkar samtalsstrukturen och interaktionens innehåll är, snarare än överläggning (*deliberation*), strävan att upprätthålla och skydda sitt ansikte/sitt anseende. Trots att upprätthållande av sitt anseende och agerande i samstämmighet med det är någonting utgör en av livets mest grundläggande aspekter har jag inte än stött på någon studie där ansiktsteorin appliceras på ett specifikt fall. Det skulle vara av nytta om man i vidare forskning rörande hur medier och politiker förhåller sig till varandra fokuserade mer på denna aspekt av mänsklig interaktion. Det bör uppmärksammas i högre grad hur vi människor i olika sammanhang styrs av vår känslomässiga anknytning till vårt ansikte samt hur det kan utgöra ett hinder mot deliberativt agerande och resonering.

Referenslista

Andersson, Christian. (2010). Populism och journalistik - stadigt sällskap eller tillfällig bekantskap? *Statsvetenskaplig Tidskrift*, 112(3), 271–287.

Arendt, Hannah. (1972). *Crises of the Republic: Lying in Politics; Civil Disobedience; On Violence; Thoughts on Politics and Revolution*. Mariner Books.

Boczkowski, Pablo J., & Papacharissi, Zizi. (2018). *Trump and the Media*. Amsterdam University Press.

Brown, Penelope, Levinson, Stephen, C., & Gumperz John, J. (1987) *Politeness: Some Universals in Language Usage (Studies in Interactional Sociolinguistics 4)* (Reissue). Cambridge University Press.

Carlson, Matt., Robinson, Sue., & Lewis, Seth. C. (2020). Digital Press Criticism: The Symbolic Dimensions of Donald Trump’s Assault on U.S. Journalists as the “Enemy of the People.” *Digital Journalism*, 9(6), 737–754. 737–754.

<https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1836981>

Condradsson, Antonia, & Stringborn, Ellinore (2021) *Morgonprogramms olika återspeglings av verkligheten: En samtalsanalytisk studie av politiska nyhetsintervjuer i Nyhetsmorgon (kommersiell tv) och Morgonstudion (public service)* [Kandidatuppsats, Högskolan för lärande och kommunikation, HLK, Medie- och kommunikationsvetenskap]. Jönköping University Library. [urn:nbn:se:hj:diva-51895](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:se:hj:diva-51895)

Chen, Shing-Ling, S., Allaire, Nicole, Chen, Zhuojun, J., Angeles, Jose. F. R., Ballard, Robert, L., Ballard, Sara, J., Beall, Melissa, L., Jr., Antonio. T., G., , Herakova, Liliana., Osuagwu, Titilayo, R., Roberts, Judith, P., Terlip, Laura, & Sr., Ward, M. (2018). *Constructing Narratives in Response to Trump’s Election: How Various Populations Make Sense of an Unexpected Victory*. Lexington Books.

Clayman, Steven. E. (2016). The Micropolitics of Legitimacy. *Social Psychology Quarterly*, 80(1), 41–64. <https://doi.org/10.1177/0190272516667705>

DellaVigna, Stefano, & Kaplan, Ethan. (2007). The Fox News Effect: Media Bias and Voting. *The Quarterly Journal of Economics*, 122(3), 1187–1234. <https://doi.org/10.1162/qjec.122.3.1187>

Ekström, Mats, & Firmstone, Julie. (2017). *The Mediated Politics of Europe: A Comparative Study of Discourse*. Springer Publishing.

Ekström, Mats, & Johansson, Bengt. (2019) *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap*. (3:e upplagan) Studentlitteratur.

Francke, Warren. (1995). The Evolving Watchdog: The Media's Role in Government Ethics. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 537(1), 109–121. <https://doi.org/10.1177/0002716295537000010>

Gagnon, Jean-Paul., Beausoleil, Emily, Son, Kyong-Min, Arguelles, Cleve, Chalaye, Pierrick, & Johnston, N. Callum. (2018). What is populism? Who is the populist? *Democratic Theory*, 5(2), vi–xxvi. <https://doi.org/10.3167/dt.2018.050201>

Gilljam, Mikael. (2017). *Metodpraktikan : Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Norstedts Juridik.

Goffman, Erving. (1967). *Interaction Ritual* (First Edition). Doubleday & Company, Inc.

Hallin, C. Daniel. (1984). The Media, the War in Vietnam, and Political Support: A Critique of the Thesis of an Oppositional Media. *The Journal of Politics*, 46(1), 2–24. <https://doi.org/10.2307/2130432>

Koliska, Michael, Chadha, Kalyani, & Burns, Alison. (2020a). Talking Back: Journalists Defending Attacks Against their Profession in the Trump Era. *Journalism Studies*, 21(11), 1496–1513. <https://doi.org/10.1080/1461670x.2020.1763190>

Kovach, Bill, & Rosenstiel, Tom. (2021). *The Elements of Journalism, Revised and Updated 4th Edition: What Newspeople Should Know and the Public Should Expect (2021)* (4:e upplagan) Crown.

McDevitt, Michael, & Ferrucci, Patrick. (2017). Populism, Journalism, and the Limits of Reflexivity. *Journalism Studies*, 19(4), 512–526. <https://doi.org/10.1080/1461670x.2017.1386586>

Morris, Jonathan S. (2005). The Fox News Factor. *Harvard International Journal of Press/Politics*, 10(3), 56-79. <https://doi.org/10.1177/1081180x05279264>

Norrby, Catrin. (2014). *Samtalsanalys: så gör vi när vi pratar med varandra*. Studentlitteratur.

Panievsky, Ayala. (2021). Covering Populist Media Criticism: When Journalists' Professional Norms Turn Against Them. *International Journal of Communication*, 15, 20. <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/15299/3435>

Redmond, Mark V., "Face and Politeness Theories" (2015). *English Technical Reports and White Papers*. 2. http://lib.dr.iastate.edu/engl_reports/2

Rudolph, Thomas. (2019). Populist anger, Donald Trump, and the 2016 election. *Journal of Elections, Public Opinion and Parties*, 31(1), 33–58.
<https://doi.org/10.1080/17457289.2019.1582532>

Schudson, Michael. (1989). The sociology of news production. *Media, Culture & Society*, 11(3), 263–282. <https://doi.org/10.1177/016344389011003002>

Schudson, Michael. (2020). *Journalism: Why It Matters* (1st ed.). Polity.